БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 64 (555)

30 МАРТ ЖУМА 1956 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Оналар тўғрисида буюк ғамхўрлик

Катта Кремль саройида — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX с'езди минбаридан туриб айтилган оташин сўзлар қулоқларимиз остида ҳамон жаранглаб эшитилмоқда. Мамлакатимиз халқ хўжалигини янада ривожлантириш, меҳнаткашларнинг моддий ва маданий фаровонлигини юксалтиришнинг улуғвор программасини белгилаб берган бу с'езднинг ўз ишини тамом қилганига бир ойдан сал кўпроқ вақт ўтди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати КПСС XX с'езди Директиваларини турмушга татбиқ қилиш юзасидан бирқанча муҳим тадбирларни кўрдилар. Совет кишилари яқиндагина СССР Олий Совети Президиумининг «Дам олиш кунлари олдидан ва байрамолди кунларида иш кунини қисқартириш тўғрисида» деб чиқарган Фармонини, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг колхозларнинг экономикасини янада мустаҳкамлаш ва колхозчиларнинг фаровонлигини ошириш ҳақидаги ҳамда «Умумий овқатланиш корхоналарининг ишини яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорларини шоди-хуррамлик блан кутиб олган эдилар. Партия ва ҳукуматимизнинг кишилар тўғрисидаги бу буюк ғамхўрликлари халқимизни янги меҳнат зафарларига илҳомлантириб юборди.

СССР Олий Совети Президиумининг ўтган куни матбуотда э'лон қилинган «Ҳомиладорлик ва туғиш юзасидан отпуска муддатини узайтириш тўғрисида»ги Фармони КПСС XX с'ездининг совет хотин-қизларининг меҳнат ва турмуш шароитларини янада яхшилаш тўғрисида чизиб берган йўл-йўриқлари амалга оширилаётганлигининг ёрқин намунасидир.

СССР Олий Совети Президиумининг оналик ва болаликни муҳофаза қилишни янада яхшилаш мақсади блан чиқарган Фармонида 1956 йил 1 апрельдан бошлаб ҳомиладорлик ва туғиш юзасидан бериладиган отпускани 77 календарь кундан 112 календарь кунгача узайтириш, туғишгача отпуска муддатини 56 кун ва туққандан кейин 56 кун қилиб белгилаш, шу давр учун нафақани белгиланган тартибда тўлаш кўрсатилган. Шунингдек нонормал туққан тақдирда ёки икки бола ва ундан ҳам кўпроқ бола туққан тақдирда туғишдан кейин 70 календарь кун миқдорида отпуска берилиши айтилган.

Совет аёллари оналик ва болаликни муҳофаза қилишни янада яхшилаш тадбирлари аниқ белгилаб берилган бу Фармонни зўр хурсандчилик ва кўтаринки руҳ блан кутиб олдилар. Кеча Тошкент шаҳрининг саноат корхоналарида, маҳаллаларида, областимизнинг бошқа шаҳар ва қишлоқларида кўпминг кишилик митинглар бўлиб ўтди. Митинг қатнашчилари оналар тўғрисида қилган буюк ғамхўрликлари учун партия ва ҳукуматимизга чин қалбдан миннатдорчилик изҳор қилмоқдалар. Тошкент тўқимачилик комбинатида бўлиб ўтган митингда комбинат ишчиси ўртоқ Раиса Зокирова совет аёлларининг фикрини ифодалаб, бундай деди:

— Биз ғоят бахтли кунларда яшамоқдамиз. Бизда оналик қувонч ва шарафдир. Она учун туғиш ва болани тарбиялашга давлатимиз томонидан ҳамма шароит яратиб берилган. Бу ғамхўрликка жавобан совет оналари ҳаркачонгидан кўра яхшироқ ва унумлироқ меҳнат қиладилар. Мен шу кунларда янги меҳмон — фарзанд кутиб турибман. Совет оиласига янги бир киши қўшиш блан ўзимни бахтиёр ҳисоблайман.

Она сўзи нақадар азиз, нақадар му'табар. Она деганимизда қалбимиз меҳр-муҳаббат туйғулари блан тўлқинланади. Узоқ кечаларда мижжа қоқмай айтилган алла куйлари, қиш тунларида онанинг илиқ кўксига бош қўйиб тингланган эртаклар бизда инсоний фазилат, хис-туйғуларни уйғотди, ёшлик-ғурурлик кезларида онанинг ўгут-насиҳатлари бизга ҳаёт йўлини кўрсатди. Улуғ рус ёзучиси Максим Горькийнинг қуйидаги му'табар сўзлари, бизни онани севишга, ҳурмат қилишга, она сўзини ҳарнарсадан муқаддас тутишга ўргатади. **«Ҳаёт манба'и бўлмиш она шухратини кўкларга кўтарайлик! Она шухратини жаҳонга ёйайлик! Она олдида ажал ҳам тиз чўкади! Онани ҳурмат қилайлик, она муҳаббати бепоёндир, унинг кўкси бутун оламни боқиб етиштирган. Инсондаги энг яхши фазилатлар — қуёш нуридан ва она сутидан вужудга келган, бизни ҳаётга меҳр-муҳаббатли қилган ҳам онадир».**

Улуғ ёзучининг она ҳақидаги бу сўзлари совет замонасида рўёбга чиқди. Хотин-қизларнинг шуҳрати кўкларга кўтарилди. Социалистик жамият кишилик тарихида биринчи марта ўларoқ хотин-қизларга чинакам эркинлик, эркаклар блан тенг ҳуқуқли бўлиш ва ишлабчиқариш, ижтимоий, илмий ҳамда маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида актив қатнашиш имконини берди.

Ўн минглаб совет хотин-қизлари социалистик корхоналарга, муассаса ва жамоат ташкилотларига раҳбарлик қилмоқдалар. Миллион-миллион хотин-қизлар фабрикаларда, заводларда, транспортда, колхозларда, совхозларда ва МТСларда, мактаблар ва институтларда, халқ хўжалиги ҳамда маданий қурилишнинг бошқа соҳаларида эркаклар блан бирга ишлаб, жуда катта моддий ва ма'навий бойликлар яратмоқдалар, ёш авлодни тарбияловчи она бўлишдек фахрли бурчни адо этмоқдалар.

Улуғ Октябрь қуёшидан нур эмган ўзбек хотин-қизларининг ижодий ташаббуси, меҳнат-ғайрати тўлиб тошмоқда, уларнинг бахт-саодати гуллаб-яшнамоқда. Ўзбек хотин-қизлари областимиз халқ хўжалиги ва маданий қурилишининг барча соҳаларида ўз меҳнатлари, билим-идроклари блан актив иштирок этмоқдалар.

Область саноат корхоналарида ишлаётган ишчилар, инженер-техник ходимларнинг қарийб ярмисини хотин-қизлар ташкил этади. 300 дан ортиқ хотин-қиз қишлоқ хўжалигида бригада бошлиғи, 3 минг хотин-қиз звено бошлиғи, юзлаб хотин-қизлар колхоз правлениеларининг ва ревизия комиссияларининг а'золари ҳамда бошқа раҳбарлик постларида ишламоқдалар. Ишлабчиқаришда эришган ғоят катта муваффақиятлари учун областимиз хотин-қизларидан 15 кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилган. Юзлаб хотин-қизлар Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик виставкасининг қатнашчисидир.

Мамлакатимизда коммунистик жамият қурилиши халқ маданиятини тинмай юксалтириш учун кураш блан бевосита боғлиқдир. Бу соҳада ҳам Ўзбекистон хотин-қизлари катта роль ўйнамоқдалар.

Совет хотин-қизлари давлатни идора қилишда актив қатнашмоқдалар. Областимиз хотин-қизларидан бир неча киши СССР ва Ўзбекистон ССР Олий Советларига, 2.700 дан ортиқ киши маҳаллий Советларга депутатликка сайланган, юзлаб хотин-қизлар партия ва совет органларида раҳбарлик вазифаларида ишламоқда. Хотин-қизлардан 42.754 киши СССР орден ва медаллари блан мукофотланган. 360 онага «Қаҳрамон она» деган фахрий унвон берилган.

«Қаҳрамон она» деган унвон олишга муяссар бўлган она «Совет Иттифоқи Қаҳрамони», «Социалистик Меҳнат Қаҳрамони» унвони олган кишилар сингари халқимизнинг буюк ҳурматига сазовордир. Чунки Совет Иттифоқи Қаҳрамонларини ҳам, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларини ҳам тарбиялаб вояга етказган шу қаҳрамон онадир. Меҳнаткашларнинг моддий ва маданий ҳаёти яхшиланган сари туғилиш кўпаймоқда. Мамлакатимизда аҳолининг сони тобора ошмоқда.

Партия, совет ва жамоат ташкилотлари оналар ва болалар тўғрисида ғамхўрликни янада кучайтиришлари, туғуриқхоналар, болалар консультациялари, сут ошхоналари, яслилар ва боқчалар шохобчаларини кенгайтиришга, интернат мактаблар ташкил этиш, ошхоналарни кўпайтириш, озиқ-овқат ярим фабрикатлари ва маиший эҳтиёжларга хизмат кўрсатадиган машиналар ишлаб чиқаришга катта аҳамият беришлари лозим.

Совет аёллари — оналар Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг буюк ғамхўрлигига меҳнат соҳасида янги зафарларга эришиш блан жавоб берадилар, КПСС XX с'ездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашда актив иштирок этадилар.

ТЕЛЕГРАММА

Марокаш султони Муҳаммад V Ҳазрат Олийларига

Марокашнинг мустақил деб э'лон қилинганлиги муносабати блан совет халқининг ва шахсан менинг самимий табрикларимни қабул қилиб олишингизни Сиз Ҳазрат Олийларидан сўрайман.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Олий Совети мамлакатни миллий жиҳатдан тиклашда Марокаш халқига энг яхши муваффақиятлар тилайди ва мамлакатларимиз ўртасида дўстлик ҳамда ҳамкорлик муносабатлари ривожланади, деб умид билдиради.

К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Раиси.

Москва, Кремль.
1956 йил, март.

ТЕЛЕГРАММА

Франция Республикаси Министрлар Совети Раиси Ги Молле Жаноб Олийларига

Марокашнинг мустақиллиги тўғрисида 1956 йил 2 мартда Франция-Марокаш қўшма декларацияси имзоланганлиги муносабати блан самимий табрикларимни қабул қилиб олишингизни Сиз жаноб олийларидан сўрайман.

Совет ҳукумати Франция ҳукуматининг Марокаш проблемасини муваффақиятли равишда тинч ҳал этаолганлигини самимий табрикламоқда.

Н. БУЛГАНИН.
ССР Иттифоқи Министрлар Совети Раиси.

Москва, Кремль.
1956 йил, март.

Н. А. БУЛГАНИН Сурия Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Жамол Е. Д. Фарр жанобларини қабул қилди

1956 йил 29 мартда СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин Суриянинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Жамол Е. Д. Фарр жанобларини қабул қилди ва у блан суҳбат қилди.

Қабул вақтида СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. С. Семёнов ҳозир бўлди. (ТАСС).

1905—1907 йиллардаги революциянинг актив қатнашчиларини СССР орденлари блан мукофотлаш тўғрисида

1905 — 1907 йиллардаги биринчи рус революциясининг эллик йиллиги муносабати блан революцион ҳаракатда актив қатнашганликлари учун СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан 1905—1907 йиллардаги революциянинг актив қатнашчиларидан катта бир группаси мукофотланди, улар орасида Ўзбекистон ССР бўйича қуйидагилар мукофотланди:

ЛЕНИН ОРДЕНИ БЛАН

Ваганов Константин Дементьевич.
Каширин Степан Петрович.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БЛАН

Вилинов Абрам Исакович.
Гольдшмидт Христиан Юрьевич.
Евтеев Сергей Дмитриевич.
Золотаревич Дмитрий Степанович.
Иванов Михаил Максимович.
Мартиросов Иван Михайлович.
Миролюбов Ардальон Иванович.
Ракитин Григорий Константинович.
Третьяков Максим Андреевич.

БОЛЬШОЙ ТЕАТРДА М. П. МУСОРГСКИЙ ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАНГАН КЕЧА

28 мартда совет жамоатчилиги М. П. Мусоргский вафот этган куннинг 75 йиллигини нишонлади. ССР Иттифоқи Большой театрида ана шу кунга бағишлаб тантанали кеча ўтказилди. Буерда отоқли музика ва театр арбоблари, жамоат ташкилотларининг вакиллари тўпландилар.

Залда Москвадаги элчихона ва миссияларнинг бошлиқлари ҳам бор эди.

Кечани СССР халқ артисти Р. М. Глиэр очди. «Улуғ рус композитори М. П. Мусоргский» тўғрисида СССР Совет композиторлари союзининг бош секретари Т. Н. Хренников доклад қилди.

Кеча охирида ССР Иттифоқи Большой театри артистлари ижросида «Борис Годунов» ва «Хованшчина» операларидан олинган парчалар кўрсатилди. (ТАСС)

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ IV СОЮЗАРО КОНФЕРЕНЦИЯСИ

29 мартда Тошкентда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида Ўзбекистон касаба союзларининг IV союзаро конференцияси очилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми баланд руҳ блан конференциянинг фахрий президиумига сайланди.

Конференциянинг раҳбар органлари — президиум, секретариат ва мандат комиссияси сайланиб, кун тартиби тасдиқланганидан кейин Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг раиси Ж. Қ. Хўжаев Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг иши тўғрисида ҳисобот доклади қилди. Ревизия комиссиясининг раиси Г. П. Веряскиннинг ҳам ҳисобот доклади тингланди.

Конференцияда докладлар юзасидан музокаралар бошланди. (ЎзТАГ).

Оналар тўғрисида Партия ва Ҳукуматимиз ғамхўрлигининг ёрқин ифодаси

Областимиз меҳнаткашлари ҳам барча совет кишилари сингари СССР Олий Совети Президиумининг «Ҳомиладорлик ва туғиш юзасидан отпуска муддатини узайтириш тўғрисида»ги Фармонини хурсандчилик ва юксак кўтаринкилик блан кутиб олдилар. Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатида кўпкишилик митинг бўлди. Тўқимачилар оналар тўғрисидаги буюк ғамхўрлик учун Партия ва Ҳукуматимизга миннатдорчилик изҳор қилдилар. СУРАТДА: учинчи йигирув фабрикасининг бригада бошлиғи ўртоқ Л. В. Обухова митингда нутқ сўзламоқда.

Р. Шамсиддинов ва М. Шарипов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Партия ва Ҳукуматимиздан миннатдормиз

Соат 4 га гудок чалиниши блан Тошкентдаги пайпоқ-трикотаж фабрикаси клубининг зали бир пастда хотин-қизлар блан лиқ тўлди. Уларнинг лабларида табассум, юзларида қувонч.

Залда ўтирган пайпоқ тўқучи, кийим тикучи, блузка ҳамда ички кийимларга нафис гуллар тикучиларнинг диққати минбарда. Улар Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ Ё. С. Насриддинованинг сўзини диққат блан тингламоқдалар.

— Коммунистик партия ва Совет Ҳукуматининг, — дейди ўртоқ Насриддинова, — халқ манфаатларидан бўлак манфаатлари йўқ. Халқ фаровонлигини ошириш партиямиз фаолиятининг энг юксак қонунидир. Айниқса, биз ўзбек хотин-қизлари, бу ғамхўрликни кўпроқ сезмоқдамиз. Чунки ўзбек аёллари Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайли озодликка чиқиб, эрлар блан тенг ҳуқуққа эга бўлдик.

Минбарга тикув цехининг илғор ишчиси Калашникова чиқади. У ўтирганларга бир назар ташлаб олди-да дадил гапирабошлади:

— СССР Олий Совети Президиумининг янги Фармони барча совет хотин-қизлари қатори бизнинг фабрика хотин-қизларини ҳам беҳад қувонтирди. Шахсан мен ўзим янги меҳмон кутмоқдаман. Бу Фармондан фойдаланиб, аввалгига қараганда 20 кун олдин отпускага чиқаман.

Гулдурос қарсаклар остида Калашникова минбардан тушар экан кийимлар сифатини текширучи А. Азизова сўзга чиқди. У ҳомиладорлик ва туғиш юзасидан отпуска муддатини узайтириш тўғрисидаги Фармондан ғоят қувонганини баён қилади.

Митинг қатнашчилари Партия ва Ҳукуматимизнинг оналар ва болалар тўғрисидаги ғамхўрлигининг ёрқин ифодаси бўлган янги Фармондан бениҳоя миннатдор эканликларини билдирдилар. Йиғилган аёллар бу катта ғамхўрликка олтинчи бешйилликнинг биринчи йили планини муддатдан илгари 25 декабрьга бажариб, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, пландан ташқари 600 минг сўмлик сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан якдиллик блан резолюция қабул қилдилар.

Совет оналари дун'ёда энг бахтиёр оналардир

Олтинчи бешйиллик плани юзасидан КПСС XX с'езди Директиваларида «Ишчи хотин-қизларнинг меҳнат ва турмуш шароити бутун чоралар блан яхшилансин. Оналар учун қўшимча енгилликлар бериш кўзда тутилсин, жумладан ҳомиладорлик ва туғиш юзасидан бериладиган отпускаларнинг муддати узайтирилсин» деб кўрсатилган эди. Орадан унчалик кўп ўтмай СССР Олий Совети Президиумининг «Ҳомиладорлик ва туғиш юзасидан отпуска муддатини узайтириш тўғрисида»ги Фармони э'лон қилинди. Бу Партия ва Ҳукуматимизнинг сўзи блан иши бир экинлигини тасдиқловчи ёрқин далилдир.

Совет оналари дун'ёда энг бахтиёр оналардир. Улар Партия ва Ҳукуматимизнинг доимий ғамхўрликлари блан қуршаб олинган. Капиталистик мамлакатларда оғир меҳнат искаНжасида инграётган, ўз болаларини нормал шароитда тарбиялаш имкониятига эга бўлмаётган оналар бизнинг мамлакатимизда она ва болаларга қилинаётган бениҳоя ғамхўрликларга зўр ҳавас блан қарайдилар.

Фармонда оналар учун ҳомиладорлик ва туғиш юзасидан берилган имтиёзлар медицина нуқтаи назаридан жуда катта аҳамиятга эгадир. Чунки ҳомиладор она туғишгача бўлган отпуска — салкам икки ой мобайнида ўз соғлигини мустаҳкамлайди, куч тўплайди, бақувват тортади. Натижада туғиш анча енгиллик блан ўтади. Илгари туғишдан кейинги отпуска — 40 кунда она ўз соғлигини бемалол тиклаб оларди-ю, броқ чақалоқнинг тарбияси блан етарли шуғулланаолмасди. Энди эса она ҳам ўз саломатлигини тиклаш ва болани яхши тарбиялаб, ҳатто уни овқатлантириш режимига ҳам ўргатиш имкониятига эга бўлади. Шу блан бирга, икки ойлик болани яслида тарбиялаш ҳам қулай, она хотиржам бўлиб, ижтимоий меҳнат блан шуғулланаверади.

Шу кунларда менга консультацияга келатган ҳомиладорлар янги ғамхўрлик учун Партия ва Ҳукуматимиздан чексиз миннатдор эканликларини изҳор қилмоқдалар.

Э. ТАТЕВОСЯН.
Марказий районидаги 2-нчи туғруқхонанинг акушер-гинекологи.

Минг-минг раҳмат!

СССР Олий Совети Президиумининг «Ҳомиладорлик ва туғиш юзасидан отпуска муддатини узайтириш тўғрисида»ги Фармонини кўп миллионли совет хотин-қизлари қаторида бизнинг артелимиз хотин-қизлари ҳам катта қувонч блан кутиб олдилар.

Артельда менга ўхшаган кўпболали оналар жуда кўп. Улар партия ва ҳукуматимиз бераётган катта имтиёзлардан баҳраманд бўлиб, давлат топшириқларини жонидили блан бажармоқдалар.

Цехимизда фидокорона меҳнат қилиш блан болаларини ҳам тарбиялаб ўстираётган Қодирова, Нуриддинова, Мирзаева, Нурмуҳамедова, Литвинова, Гочина ўртоқлар сингари ўндан ортиқ оналар борки, улар оналар учун ҳомиладорлик ва туғиш юзасидан берилган янги имтиёзлардан биринчилар сафида фойдаланадилар. Мен ҳам 1 апрельдан отпускага чиқадиган бўлдим.

Биз, оналар партия ва ҳукуматимизнинг бундай катта ғамхўрлигидан чексиз миннатдормиз. Ана шу меҳрибонлик учун янада астойдил ишлаш блан жонажон партиямизга чин қалбимиздан минг-минг раҳмат айтамиз.

Тўғон МАХМУДОВА,
Тошкентдаги Сталин номли артельнинг тикувчиси.

Колхозчи оналар сўзи

ОРДЖОНИКИДЗЕ, 28 март (ЎзТАГ). Районнинг колхоз ва совхозларида, МТС ва бошқа муассасаларида СССР Олий Совети Президиумининг «Ҳомиладорлик ва туғиш юзасидан отпуска муддатини узайтириш тўғрисида»ги Фармонига бағишланган митинглар бўлиб ўтмоқда.

«Қизил Ўзбекистон» колхозида кўпкишилик митинг бўлди. Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Х. Элбўсинов Фармонни ўқиб бергач, биринчи бўлиб бригада бошлиғи Соҳиба Ўрмонова сўз олади.

— Партия ва Ҳукуматимиз, — деди у, — хотин-қизлар тўғрисида катта ғамхўрлик қилмоқдалар. Буни колхозимиз мисолида кўриш мумкин. 27 бригаданинг ҳаммасида болалар яслиси ташкил этилган, бешта болалар боқчаси ишлаб турипти. Колхозда касалхона ва туғруқхона қурилди. Ҳозир 400 ўқучига мўлжалланган колхоз интернатини қуришга киришилди. Бунинг учун тўрт миллион сўм маблағ ажратилди.

Колхозчи Ҳамида Сатторова сўз олади. У бундай деди:

— Мен 8 боланинг онасиман. Болаларимиз тажрибали ўқитучи ва ихтисосли тарбиячилар қўлида тарбияланаётир. Ўзингнинг эса бемалол ишлайверишинг учун имконият бор.

Колхоз а'золари бу ғамхўрликка пахтачиликни ривожлантириш соҳасида яхши натижаларга эришиш блан жавоб беришларини билдирдилар.

Пассажирлар ташийдиган „ТУ-104“ реактив самолёт Москвага қайтиб келди

Москванинг Внуково аэропорти. 27 март. Пойтахт ва областьнинг юзлаб меҳнаткашлари аэропортга тўпланганлар. Булар орасида авиация конструкторлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари А. Н. Туполев ва А. А. Архангельский, Буюк Британиянинг СССРдаги элчихонаси ҳузуридаги ҳарбий ҳаво атташесининг ёрдамчиси майор Д. Р. Спилсбери, марказий ва Москва газеталарининг журналистлари ҳам бор. Улар пассажирлар ташийдиган «ТУ-104» совет реактив самолётининг Лондондан қайтиб келаётган экипажини кутиб олмоқ учун бу ерга тўпланганлар.

Соат 15. Уфқда қора нуқта пайдо бўлади. Бирнеча секунддан кейин жуда катта ҳаво кемаси моторларининг гувуллаши эшитилади. Пассажирлар ташийдиган ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Н. Туполев конструкцияси асосида ишланган реактив самолёт ерга қўнишга яқинлашди.

Соат 15 дан 6 минут ўтди. Учучи А. К. Стариков учириб келаётган машина бетонлаштирилган ерга қўнади. Учучи Москва—Лондон—Москва ўртасида учиш вақтида ҳам бўлганидек, бу ерда ҳам ўзининг юксак учучилик маҳоратини кўрсатди. А. К. Стариков авиацияда ишлайбошлаганидан бери ҳавода қарийб 3000 соат ўтказган.

«ТУ-104» — ҳаво кемасининг командири А. К. Стариков ТАСС мухбири блан суҳбатда бундай деди:

— Ўтган йил ёзда бу самолёт Тушино аэродромидаги ҳаво парадида қатнашган эди. Совет ишчилари, инженерлари ва техниклари томонидан қурилган бу ажойиб машинанинг учишини юз минглаб кишилар тамоша қилган эдилар.

Яхлит металлдан ишланган бу машинада иккита бақувват реактив двигатель ўрнатилган. Самолётнинг ҳаво кирмайдиган қилиб бекитилган кабинасида багажлари блан тушган 50 пассажирнинг ўтириши учун юмшоқ креслолар, буфет, учта электр плиткаси бўлган ошхона, духовка, суюқ ва қуюқ овқатларни иссиқ сақлайдиган термослар бор.

«Ту-104» самолёти, масалан, Москвадан Новосибирскача 3000—3200 километр масофани қўнмасдан босиши мумкин.

Ма'лумки Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқларнинг Англияга сафар қилиши муносабати блан кўриладиган тайёргарлик ишларини бажармоқ учун бир группа совет вакилларини бизнинг «ТУ-104» реактив самолётимиз 22 мартда Лондонга учириб олиб борган эди. Экипаж составида мендан ташқари иккинчи учучи Н. Я. Яковлев, штурман И. К. Багрич, бортрадист Н. К. Беляев, борттехник Г. И. Гончаренко ва бортинженер Н. В. Кочетков ҳам бор.

Лондонга учиб борган соатларимиздаёқ инглиз матбуоти ва жамоатчилиги пассажирлар ташийдиган совет реактив самолётига катта э'тибор бердилар. Улар «ТУ-104» самолётининг Ғарбда қурилган бошқа ҳамма самолётларга қараганда ҳам кўпроқ одам сиғдиришига ва қулайлигига қойил қолдилар.

Биз 27 мартда соат 11 дан 22 минут ўтганда Лондондан парвоз қилиб, Шарққа томон йўл олдик. Англия пойтахтидан Берлинга қадар метеорология жиҳатидан ноқулай шароитда учиб келдик. 800—1000 метрдан нарини кўриб бўлмас эди. Лекин бу ҳол бизга заррача халақит бермади, чунки самолётда энг мукаммал радионавигация, радиолокация ва радиоалоқа асбоблари ўрнатилган. Бундан ташқари, учучи кабинасида ерни кўрмасдан машинанинг қўнишини ва учиш вақтида машинани автоматик равишда бошқаришни та'минлайдиган аппаратлар бор.

Берлиндан Москвагача бўлган масофани кун чиқиб турган ҳолда учиб ўтдик ва Москва блан радио орқали тўхтовсиз алоқа қилиб турдик. Лондондан Москвага қадар самолётимиз 10 минг метр баландликда соатига 800—830 километр тезлик блан учди. Кабинада ҳавонинг намлиги ҳамиша бирхилда бўлиб турди ва температура Цельсий блан муттасил 20 градус иссиқ бўлиб турди. Учиш вақтида зарур бўлиб қолган пайтларда экипаж а'золари ва пассажирлар якка кислород асбобидан фойдаланишлари мумкин бўлди.

Москва—Лондон ва Лондон—Москва ўртасидаги масофада, ерга қўнмай, муваффақият блан учиб, биз бу блан Ватанимизнинг ғоят яхши авиация техникасини бутун дун'ёга намойиш қилиб кўрсатдик.

(ТАСС).

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Қишлоқ Советларига раҳбарлик кучайтирилсин

Қорақўйли қишлоқ Советидаги Вильямс номли колхоз ўтган йили пахта учун курашда катта муваффақиятларга эришди. Колхозчилар пахта майдонининг ҳарбир гектаридан планда белгиланган 25 центнер ўрнига 26,4 центнердан ҳосил олдилар. Бунинг натижасида колхознинг даромади анча ошди, ҳарбир меҳнат кунига қарийб 11 сўмдан пул ва бошқа маҳсулотлар тақсимланди.

Бу ютуқлардан руҳланган пахтакорлар бу йил пахта ҳосилини янада ошириш мақсадида кўклам экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Қишлоқ хўжалик инвентарьлари ремонт қилиниб бўлди, ариқ ва зовурларни тозалаш иши тугалланмоқда, далага маҳаллий ўғит чиқариш ва минерал ўғит келтириш қизғин давом этмоқда.

Қишлоқ советидаги «XIX партс'езд», Маленков номли юқори ҳосилли колхозлар ҳам экиш кампаниясига намунали тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу колхозлар далага кўп миқдорда маҳаллий ўғит чиқариб қўйдилар, қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналарини тўла ремонтдан чиқардилар, ҳозир колхозчилар квадрат-уялаб экиш методини ўрганмоқдалар.

Экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўришда Қорақўйли қишлоқ Совети депутатлари актив ёрдам бермоқдалар. Совет депутатлари қишлоқ хўжалик ишлабчиқаришига фан ютуқлари ва социалистик қишлоқ хўжалиги илғорларининг тажрибаларини жорий этиш учун актив курашмоқдалар.

Кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик кўриш масаласи ижроия комитет мажлисида муҳокама қилинди. Бу масала муҳокама қилинишидан олдин қишлоқ хўжалик доимий комиссияси а'золари бригадаларда бўлиб, бригада ишлари блан танишдилар. Ишдаги камчиликлар ҳам очиб ташланди. Масалан, Вильямс номли колхознинг 2-нчи ва 4-нчи далачилик бригадаларида меҳнат интизомининг бўшлиги, ирригация ишларидаги айрим камчиликлар кўрсатилди. Комиссия ўз хулосаларини ижроия комитет мажлиси муҳокамасига қўйди. Мавжуд камчиликларни дарҳол бартараф этишга қаратилган конкрет тадбирлар белгиланди. Шунингдек, ижроия комитет йўл ва кўприкларни тартибга солиш, тузатиш масаласини ҳам кўриб чиқди.

Ижроия комитет бу блан чегараланиб қолмади. У ўз атрофига ишчан активни уюштираолди, барча депутатларни ишга актив жалб этди ва депутатларнинг ўз сайловчилари олдида ҳисобот бериб туришларини ташкил этди. Бу эса меҳнаткашларнинг активлигини оширишга, депутатларнинг бригада ва колхозларга берадиган амалий ёрдамини кучайтиришга ёрдам берди.

Лекин Бўка районидаги ҳамма қишлоқ Советларида ҳам иш мана шундай ташкил этилган деб бўлмайди. Райондаги ба'зибир қишлоқ Советларининг ишларида кўпгина камчиликлар бор. Уларнинг депутатлари ишда активлик кўрсатмаётирлар, айримлари ёмон ишламоқдалар. Бунинг сабаби шундаки, район ижроия комитети ташкилий-оммавий ишларни тўғри йўлга қўйиш масаласи блан етарли шуғулланмаётир.

Райондаги Мичурин номли, «Сталинград», Карл Маркс номли, «Ленинизм» ва Жамбул номли колхозлар камқувват колхозлардир. Фактлар шуни кўрсатмоқдаки, бу колхозлардаги депутатлар қишлоқ хўжалиги ишлабчиқариши масалалари блан боғлиқ бўлган муҳим вазифаларни ҳал этишдан четда туриб келмоқдалар.

Бунга мисол қилиб Оқтепа қишлоқ Советини кўрсатиш мумкин. Ижроия комитет коллегиаль орган сифатида ишламаётир, унинг мажлислари мунтазам равишда ўтказилиб турилмайди. Масалалар ижроком мажлисига етарли даражада тайёрланмаган ва чуқур ўрганилмаган ҳолда қўйилади.

Ижроком фаолиятининг пассивлигига унинг раиси ўртоқ Гинибеков сабабчидир. Ўртоқ Гинибеков ишга депутатларни, активни кўпроқ жалб этиш ўрнига ҳамма нарсани ўзи қилишга уринади, лекин уддасидан чиқаолмаётир. Ижроия комитет колхоз правлениелари, бригадалари ишига амалий ёрдам кўрсатмаётир. Шу сабабли ҳам Оқтепа қишлоқ Совети Қорақўйли қишлоқ Совети блан бир шароитда бўлишига қарамай, ҳамма соҳада ундан орқада қолиб келмоқда.

Қишлоқ Советининг кўклам экиш кампаниясига кўраётган тайёргарлиги шу куннинг талабига жавоб бераолмайди. Ижроия комитет кўкламги экишга тайёргарлик кўриш соҳасида биронта ҳам масалани муҳокама қилмади. Ваҳоланки, «Ленинизм», Жамбул номли колхозларда экишга тайёргарлик жуда суст бормоқда. Далага маҳаллий ўғит чиқариш, қишлоқ хўжалиги инвентарьларини ремонт қилиш яхши ташкил этилмаган. Ички суғориш системасини тозалаш иши атиги 30 процент бажарилган. Колхозда меҳнат интизоми жуда бўшашиб кетган. Айрим депутатлар эса, бошқаларга меҳнатда ўрнак бўлиш ўрнига, ўзлари меҳнат интизомини бузмоқдалар. 10-нчи далачилик бригадасининг бошлиғи ўртоқ Умурзоқов ишга доим кеч чиқади. Жамбул колхозида ҳам аҳвол худди шундай.

Ленин қишлоқ Советида ҳам экиш кампаниясига тайёргарлик ишлари суст олиб борилмоқда. Қишлоқ Совети, ижроия комитет ва унинг раиси ўртоқ Азизов шундай бўлишига қарамай масалага совуққонлик блан қарамоқдалар. Ўртоқ Азизов ижроия комитет ишини ўз ҳолига ташлаб қўйган, колхоз ишлабчиқариши блан қизиқмайди. Мичурин номли, «Сталинград» колхозларини кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик кўришда район бўйича энг орқада қолаётганининг сабабларидан бири ана шундадир. Мичурин номли колхоз шу кунда далага 1100 тонна ўрнига 300 тонна маҳаллий ўғит чиқарган, суғориш иншоотларини тозалаш иши эса қониқарсиз бормоқда.

Жойлардаги бундай аҳвол тўғрисида район ижроия комитети ва биринчи галда унинг раиси ўртоқ Маҳкамов камдан-кам қайғираётир. Район ижроия комитети қишлоқ Советлари ишларини яхшилаш тўғрисида бирорта ҳам амалий тадбир кўрмаётир. Район ижроия комитети қишлоқ Советлари ва кенг депутатлар оммасига суянмасдан туриб, партия томонидан қўйилган муҳим вазифаларни амалга ошираолиши мумкинми, ахир!?

Шуни э'тироф этиш керакки, ўртоқ Маҳкамов колхозларда, МТСда ва далаларда тез-тез бўлиб туради. Лекин у кўпинча илғор колхозларда бўлади, қолоқ колхозларга эса хушига келганда боради, уларни қолоқликдан чиқаришда амалий ёрдам бермайди. Бир киши истаги ҳаддан ташқари кўп бўлган тақдирда ҳам ҳамма нарсани бир ўзи амалга ошириши мумкин эмас. Районда колхозлар кўп. Улардан бирига ёрдам бериш керак, иккинчиси — маслаҳатга муҳтож, учинчисининг фаолиятини доим контроль қилиб туриш зарур. Шунинг ўзиёқ бундай вазифаларни қишлоқ Совети депутатларига, ижроия комитетига суянмасдан туриб амалга ошириш мумкин эмаслигини кўрсатиб турибди. Шундай экан район ижроия комитетининг раҳбар ходимлари колхоз правлениеларининг мажлисларида, колхоз активининг йиғилишларида тез-тез қатнашиб туришлари керак.

Партиянинг XX с'езди қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг улуғвор программасини белгилаб берди. Шу муносабат блан маҳаллий Советлар олдида кечиктириб бўлмайдиган муҳим вазифалар турибди. Бу вазифаларни амалга ошириш учун Советларнинг ташкилий-оммавий ишларини яхшилаш керак. Меҳнаткашлар депутатлари Бўка район Совети ижроия комитети қишлоқ Советларига нисбатан ўз муносабатини ўзгартиши, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги вазифаларни бажаришда уларнинг ролини ошириши керак.

В. ЯСТРЕБКОВ.

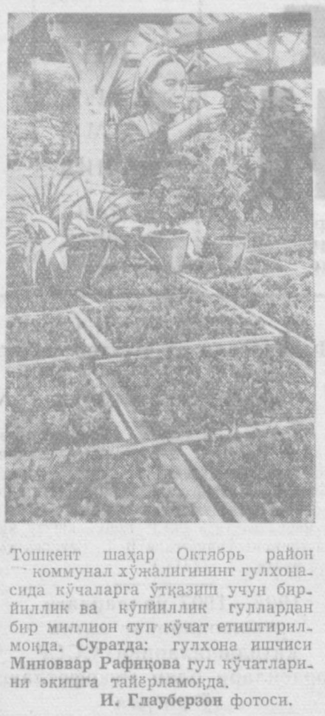

Тошкент шаҳар Октябрь район коммунал хўжалигининг гулхонасида кўчаларга ўтқазиш учун бирйиллик ва кўпйиллик гуллардан бир миллион туп кўчат етиштирилмоқда. **Суратда:** гулхона ишчиси **Миноввар Рафиқова** гул кўчатларини экишга тайёрламоқда.

И. Глауберзон фотоси.

Қисқа сатрларда

* **Ўртачирчиқ** районидаги Куйбишев номли колхоз қишлоғи кун сайин кўркамлашиб бормоқда. Бу йил колхозда янги ГЭС, бир касалхона ва тахта тилиш корхонаси қуриб битказилди ва фойдаланишга топширилди. Ҳозир 700 кишилик клуб ва бир трактор гаражи биноларини қуриш иши қизғин давом этмоқда.

Р. Исмоилов.

* **Чиноз** районидаги Маленков номли колхоз қишлоғи йилдан-йилга обод бўлмоқда. Колхозда янги типдаги 2 хоналик бир магазин, 2 газ сушилкаси ва 8 хонали ясли бинолари қуриб бўлинди ҳамда фойдаланишга топширилди. Шунингдек, райондаги «Ўзбекистон 30 йиллиги» колхозида ҳам 200 бош от сиғадиган отхона ва 600 кишилик клуб бинолари қурилди.

М. Кўчқоров.

* **Верхне-волинск** районидаги «Победа» колхозида кўп қувватли янги электростанция қуриб битказилди ва ишга туширилди. Ҳозир колхоз кўчалари ва хонадонлар электр нурлари блан ёритилмоқда.

Қ. Қурбонбоев.

* **Орджоникидзе** районидаги Алишер Навоий номли колхозда янги бинолар қад кўтармоқда. Яқинда янги типдаги уч хонали меҳмонхона биноси қуриб битказилди ва фойдаланишга топширилди.

А. Назаров.

* **Қорасув** районидаги Калинин номли колхоз а'золари учун янги киноаппарат сотиб олинди. Колхоз а'золарига «Петербург кечаси» номли бадиий фильм кўрсатилди. Бундан кейин колхозчилар учун доимо кино кўрсатилиб турилади.

С. Муҳиддинов,
Р. Маҳамаджонов.

ОЛИНГАН МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

Илғорлар ҳисобига

Тошкент шаҳрида қурилиш ишларининг ҳажми йил сайин кенгаймоқда. Қурилиш ташкилотларининг коллективлари шаҳарни янада обод ва кўркам қилиш мақсадида бинокорлик ишлари сур'атини тезлаштириш, биноларнинг сифатини яхшилаб, таннархини камайтириш соҳасида бирмунча ютуқларни қўлга киритдилар. Кўпгина қурилиш ташкилотлари блан бир қаторда «Ташгорстройтрест» ҳам кейинги вақтларда ўз ишини анча яхшилади.

Ма'лумки, Тошкент шаҳар қурилиш трести пойтахтдаги энг йирик қурилиш ташкилотларидан биридир. Унинг 7 та қурилиш бошқармаси, «Стройдеталь» заводи, полигон типидаги темирбетон буюмлари ишлаб чиқарувчи заводи бор. Броқ айтиш керакки, трест иши шу куннинг юксак талабларига ҳали тўла жавоб бермайди. Трест давлат планларини илғор қурилиш бошқармалари ҳисобига бажариб келмоқда. Масалан, 1, 5, 7-нчи ва бошқа қурилиш бошқармалари кўп вақтдан бери топшириқларни бажармай келмоқдалар. Ваҳоланки, бу қурилиш бошқармалари трестда илғор деб ҳисобланган 2 ва 6-нчи қурилиш бошқармалари блан бирхил шароитга эгадир, механизм, транспорт ва бошқа воситалар блан тўла та'минланган бўлишларига қарамай, иш кўрсаткичлари турлича бўлмоқда.

Трест раҳбарлари (бошқарувчиси Азизов ва бош инженери Хўжаев ўртоқлар) қолоқ қурилиш бошқармаларини илғорлар қаторига етказиш каби ғоят муҳим масала блан жиддий равишда шуғулланмаётирлар. Улар қолоқ участкаларни илғорлар қаторига етказиш давлат планларини тўла ва ошириб бажаришнинг ғоят катта резерви эканлигини тўла тушуниб етмаётирлар.

Қурилиш бошқармаларида берилган топшириқларнинг бажарилмай қолаётганлигига сабаб шуки, хўжалик раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари коллективнинг ўз зиммасига олган мажбуриятини қандай бажараётганлиги блан систематик равишда шуғулланмаётирлар. Мисол учун 1-нчи қурилиш бошқармасининг ишини олиб кўрайлик. Бошқарма коллективи ўтган йили йиллик планни муддатидан илгари бажариш юзасидан ўз зиммасига оширилган мажбурият олган эди. Броқ бу мажбуриятлар бажарилмай, қоғозда қолиб кетди. Йиллик план бажарилмади. Партия, комсомол ва умумий мажлисларда ишлаб чиқилган жуда муҳим тадбирлар ҳам қоғозда қолиб кетди.

Бошқарма раҳбарлари қолоқликка barҳам бериш ҳақида жуда кўп ва'далар бердилар. Броқ аҳвол ўзгармай қолди. Ваҳоланки олинган мажбуриятни тўла ва ошириб бажариш учун бошқармада ҳамма имкониятлар мавжуд эди. Ана шу имкониятлардан фойдаланишга коллективнинг ижодий ташаббуси сафарбар қилинмади.

Бошқарма раҳбарлари (бошлиғи ўртоқ Скосирев) қурилиш ишларини яхши ташкил қилиш ва шу асосда техникадан унумли фойдаланишга етарли э'тибор бермаётирлар. Масалан, Шота Руставели кўчасида тўқимачилик институти учун қурилаётган ётоқхона участкасида янги, ҳали монтаж қилинмаган башняли кран 6 ойдан бери очиқ ҳавода занглаб ётипти. Шунингдек 27-нчи мактаб қурилиш участкасида арзимаган сабаблар блан 2 та ленталли транспортёр ва бошқа механизмлар фойдаланилмай ётипти. Бошқарма раҳбарлари олинган мажбуриятларни шараф блан бажариш имконини берувчи тадбирларни амалга оширишга бефарқ қарамоқдалар.

Бошқармада ишчи кучларининг қўнимсизлиги авж олган. Масалан, ўтган йили 528 киши ишга қабул қилиниб, 510 киши ишдан бўшатилган. 1956 йилнинг ўтган ойлари мобайнида эса 158 киши ишга қабул қилиниб, 100 дан ортиқ киши ишдан бўшатилган. Бу эса ўз навбатида ишчиларнинг малакасини ошириш ва шу асосда меҳнат унумдорлигини кўтариш, иш сифатини яхшилашга жуда катта салбий та'сир қилмоқда. Юқоридаги мисоллардан кўриниб турипти, бошқарма раҳбарлари ишимизнинг муваффақиятини та'минловчи энг муҳим масала блан, я'ни кадрларни танлаш ва уларни жой-жойига қўйиш масаласи блан мутлақо қониқарсиз шуғулланмоқдалар. Шу сабабли 1955 йил плани бор-йўғи 79,4 процент бажарилди, холос.

Янги йилнинг биринчи квартали якунланай деб қолди. Коллектив ўз зиммасига йиллик планни муддатидан илгари — 5 декабрьда бажариш, бинокорлик ишлари таннархини 3 процент камайтириш, планда белгиланганидан 5 процент ортиқ жамғарма бериш мажбуриятини олди. Бошқарма раҳбарлари ўтган йил йўл қўйилган хатолардан тўғри хулоса чиқаришлари ва олинган мажбуриятнинг бажарилишини та'минловчи тадбирларни амалга ошириш ўрнига яна эски хатоларни такрорламоқдалар. Шунинг оқибатида ўтган ойлар учун белгиланган план бажарилмай қолди. Февраль ойи топшириғи бор-йўғи 84 процент бажарилди. Бошқарма раҳбарлари ҳали ҳам эски усулда ишламоқдалар. Илғорлар тажрибасини ўрганиш ва уларни коллектив ўртасида кенг оммалаштириш, қолоқлик сабабларини чуқур ўрганиш, участкаларда меҳнат унумдорлигини ошириш, механизмларнинг бекор туриб қолишини камайтириш каби масалалар блан жиддий равишда шуғулланилмаётир.

Қурилиш участкаларида меҳнат ёмон ташкил этилган. Бинокорлик ишларида прогрессив методларни қўллаш, коллектив ўртасида ижодий ташаббускорликни кенг қулоч ёйдириш каби масалалар блан бошқарма инженерлари шуғулланмаётир. Буни шу нарсадан ҳам кўриш мумкинки, бошқармада рационализаторлик ва ихтиро'чилик бюроси йўқ.

Бундай жиддий камчиликларни трестга қарашли бошқа қурилиш бошқармаларида ҳам кўриш мумкин. Жумладан, 5-нчи қурилиш бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Содиқов) февраль ойи планини 72 процент, 7-нчи қурилиш бошқармаси эса (бошлиғи ўртоқ Ададуров) 60 процент бажарди, холос. Бу рақамлардан кўриниб турипти, трестга қарашли кўпгина қурилиш бошқармаларида давлат планларининг бажарилишига тўсқинлик қилаётган жиддий камчиликлар бор.

Трест раҳбарлари ҳарбир қурилиш бошқармасининг экономикасини чуқур ўрганишлари ва юз бераётган камчиликларнинг сабабларини топиб, уларни йўқотиш тадбирларини амалга оширишлари керак. Бинокорлар ўртасида сиёсий-оммавий ишларни намунали ташкил этиш, кадрларни танлаш, уларни жой-жойига қўйиш масаласи блан жиддий равишда шуғулланиш, унумсиз харажатларни минимумгача қисқартириш, мавжуд механизмлардан тўла фойдаланиш, индустриал методларни кенг жорий қилиш зарур. Шундагина олинган мажбуриятларнинг шараф блан бажарилишини та'минлаш мумкин. Мажбурият олдингми, уни албатта бажар!

З. ИСЛОМОВ.

ДЕПУТАТЛАР ҲИСОБОТ БЕРМОҚДАЛАР

Оҳангарон шаҳрида депутатлар ўз сайловчилари олдида ҳисобот бермоқдалар. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг депутатлари М. Рамазонов, В. Юрчиков ўртоқлар кўмир разрези кончилари олдида ҳисобот бериб, ўзларининг депутатлик фаолиятлари ва шаҳар Советининг иши ҳақида сўзладилар.

Депутатлар блан бўлган учрашувда сайловчилардан инженер Ҳакимов, экскаваторчилардан Марченко, Султонбеков ва бошқа ўртоқлар сўзлаб, шаҳар Советининг фаолиятини ма'қулладилар. Ўтган йил шаҳарда 6000 квадрат метр ҳажмдаги уй-жой бинолари, клуб ва ҳаммом қурилиб, фойдаланишга топширилди. Яқинда шаҳар канализациясининг биринчи навбати ишга туширилди. Икки қаватли, юз ўринга эга бўлган шаҳар касалхонаси битказилиб, фойдаланишга топширилиш олдида турибди. Янги маршрут бўйича автобус қатнай бошлади. Оҳангарон—Тошкент маршрути бўйича комфортабель автобуслар қатнамоқда.

Сўзга чиққан сайловчилар шаҳарни обод қилиш соҳасидаги камчиликлар ҳақида ҳам гапирдилар. Тешик-тош поселкасида шу кунгача ҳаммом қурилмаган. Бу ерда ҳатто кутубхона ҳам йўқ. Поселканинг йўллари, айниқса темир йўл вокзали районидаги йўллар ифлосланиб кетган ва ремонтга жуда муҳтож. Сайловчилар шаҳарда кўмир корхоналари учун мутахассислар тайёрлаб берадиган кечки тоғ техникуми очиш зарурлиги ҳақида алоҳида тўхталиб ўтдилар.

Депутатлардан Рамазонов ва Юрчиков ўртоқлар сайловчиларнинг талаблари ва танқидий мулоҳазаларини ҳисобга олиб иш кўришга ва уларни шаҳар Советига хабар қилишга сўз бердилар. Сайловчилар ўз депутатларининг ҳисоботидан қаноат ҳосил қилдилар.

Ф. ПЕТРОВ.

Шахсга сиғинишнинг марксизм-ленинизм руҳига ёт бўлишининг сабаби нима?

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX с'езди мамлакатимизнинг коммунизм йўлидан янада олға боришининг ғоят катта программасини ишлаб чиқди. Бу с'ездда партия раҳбарлик қилаётган халқ оммасининг социалистик қурилишдаги ҳал қилувчи роли ҳамда шахсга сиғинишнинг зарари тўғрисидаги масала марксча-ленинча нуқтаи назардан чуқур ойдинлаштириб берилди. С'езд шахсга сиғинишни, марксизм-ленинизм руҳига ёт, деб қат'ий суратда қоралади.

Партия XX с'ездининг КПСС Марказий Комитети ҳисобот доклади юзасидан чиқарган резолюциясида бундай дейилади:

«Шахснинг тарихдаги ролини марксча-ленинча тушуниш кенг равишда тушунтириб берилганлиги коммунистларнинг ва барча меҳнаткашларнинг активлигини оширишда катта аҳамиятга эга бўлди. С'езд, Марказий Комитет шахсга сиғинишга қарши чиқиб жуда тўғри иш қилди, деб ҳисоблайди, чунки шахсга сиғинишнинг авж олиши партия ва халқ оммасининг ролини пасайтирган эди, партияда коллектив раҳбарлик ролини камситган эди ва кўпинча ишда жиддий нуқсонларга йўл қўйишга сабаб бўлган эди; шу сабабли с'езд Марказий Комитетга шахсга сиғиниш сарқитларига қарши курашни бўшаштирмасликни, ўзининг бутун фаолиятида Коммунистик партия раҳбарлик қилаётган халқ оммаси янги турмушнинг чинакам яратувчиси эканлигини назарда тутиб иш кўришни топширади».

КПСС XX с'ездининг бу қарорини бутун партия, бутун совет халқи якдиллик блан ма'қуллади.

Партиямиз шахсга сиғинишга ва унинг оқибатларига қарши қат'ий курашни авж олдириб юборганлигининг сабаби нима? Бунинг сабаби шуки, шахсга сиғиниш айрим кишиларни ҳаддан ташқари улуғлашни, уларни ғайри-табиий хислатлар ва сифатларга эга қилиб кўрсатишни, уларни деярлик му'жиза яратувчиларга айлантиришни ва уларга сажда қилишни билдиради. Бизда бир киши тўғрисида, я'ни И. В. Сталин тўғрисида марксизм-ленинизм руҳига ёт бўлган ана шундай нотўғри тасаввурлар юзага келди ва узоқ йиллар давомида кучайиб борди.

Шубҳа йўқки, И. В. Сталиннинг партиямиз олдидаги, ишчилар синфи олдидаги ва халқаро ишчилар ҳаракати олдидаги хизматлари катта. Социалистик революцияни тайёрлашда ва ўтказишда, гражданлар урушида, социализм қуриш учун курашдаги унинг роли ҳаммага ма'лум. И. В. Сталин партия Марказий Комитетининг генерал секретари каби муҳим вазифани ишғол қилиб турганида Партия ва Совет давлатининг раҳбар арбоблари қаторига кўтарилди. У, айниқса Ленин вафотидан кейинги дастлабки йилларда Марказий Комитетнинг бошқа а'золари блан бирликда ленинизм учун, Ленин та'лимотини бузучиларга қарши ва бу та'лимот душманларига қарши актив кураш олиб борди. Сталин энг кучли марксистлардан биридир, унинг асарлари, унинг мантиқи, иродаси партия кадрларига, партия ишига катта та'сир кўрсатди.

Партия улуғ Лениннинг та'лимотига амал қилиб, Марказий Комитет бошчилигида мамлакатни индустриялаш, қишлоқ хўжалигини коллективлаш, маданий революцияни амалга ошириш юзасидан катта ишларни қизитиб юборди ва ҳаммага ма'лум бўлган тарихий ғалабаларга эришди, партия бу ғалабаларга ленинизмга душман бўлган турли сиёсий оқимларга — троцкийчиларга, зиновьевчиларга, ўнг оппортунистларга, буржуа миллатчиларига, партияни бирдан-бир тўғри йўли бўлган Ленин йўлидан тойдиришга уринувчиларнинг ҳаммасига қарши шафқатсиз олиб борилган ғоявий курашда эришди. Шу вақтда Сталин партияда шуҳрат қозонди, унинг меҳр-муҳаббати ва мададига сазовор бўлди, халқ орасида машҳур бўлди. Лекин Сталиннинг раҳбарлик практикасида аста-секин шундай хислатлар ва сифатлар пайдо бўлабошладики, бу хислат ва сифатлар кейинчалик шахсга сиғинишни вужудга келтирди. Шахсга сиғиниш марксизм-ленинизмнинг эришган ғоят катта тарихий ютуқлари, совет халқи ва Коммунистик партиянинг социализм қурилишида эришган жуда катта муваффақиятлари, Улуғ Ватан урушининг ғалаба блан тугалланишти, ижтимоий ва давлат тузумимизнинг янада мустаҳкамланиши ва халқаро обрў-э'тиборининг ўсиб бориши соясида вужудга келди ва ривожланиб кетди. Совет халқининг Коммунистик партия раҳбарлиги остида, марксизм-ленинизм кашф қилган тарихий қонуниятлар асосида эришган бу ғоят катта ютуқлари марксизм-ленинизм нуқтаи назаридан етарли даражада тўғри тушунтирилмади, бу ютуқлар ноҳақ равишда бир кишининг, я'ни Сталиннинг хизмати қилиб кўрсатилди ва улар Сталиннинг раҳбар сифатидаги қандайдир алоҳида фазилатлари деб тушунтирилди. Сталин шахсий камтарликка эга бўлмаганлигидан, унинг ша'нига айтилган мадҳиялар ва мақтовларга чек қўйиш уёқда турсин, балки бу мадҳия ва мақтовларни унинг ўзи ҳарқандай йўллар блан қўллаб-қувватлади ва ҳартомонлама рағбатлантирди. Вақт ўтган сари бу шахсга сиғиниш жуда хунук формаларга кириб борди ва ишга жиддий зиён етказди.

Ўз-ўзидан ма'лумки, И. В. Сталиннинг бундай иши раҳбарлик қилишнинг ленинча принципларини бузиш эди ва марксизм-ленинизм руҳига зид келар эди.

Марксизм-ленинизмнинг асосчилари — Маркс, Энгельс, Ленинга шахсга сиғинишнинг бирон бир кўриниши ҳам жуда ёт эди ва улар бундай нарсага нафрат блан қарар эдилар. Улар ўзларининг шахсини улуғлашга ҳарқандай уринишларга, бу уринишлар қаердан чиқмасин, қат'ий чек қўяр эдилар. Маркс хушомадгўйлик менинг нафратимни жуда ҳам қўзғайди, деган эди.

Маркс ва Энгельс ба'зи сиёсий арбобларнинг шуҳратпарастлигини ва думоғдорлигини қаттиқ танқид қилар ва уларни масхара қилиб кулар эдилар. Масалан, улар Лассальнинг майда буржуача хислатларини, унинг «мақтаниб ўзига бино қўйишини», «ўз-ўзига ҳаддан ташқари саловатли бўлиб кўринишга» уринишини қаттиқ масхара қилиб кулар эдилар, улар лассальчиларнинг «хушомадгўйлик блан Лассаль шахсига сиғинишни» вужудга келтиришга интилишларига қат'ий суратда қарши чиққан эдилар.

Маркс немис сиёсий арбоби Вильгельм Блосга ёзган хатида бундай деган эди: «...Шахсга ҳарқандай сиғинишни ёмон кўрганлигим учун Интернационал мавжуд бўлган даврда менинг хизматларим мақталган ва турли мамлакатлардан юборилавериб жонимга теккан жуда кўп мурожаатларни ҳечқачон э'лон қилдирмас эдим,— ҳатто мен уларга ҳечқачон жавоб ҳам бермас эдим, ба'зан фақат бундай мурожаатларни ёзган кишиларни қаттиқ койир эдим. Энгельс ва мен биринчи марта коммунистларнинг яширин жамиятига кирганимизда, авторитетлар олдида мутаассибларча сажда қилишга далда берадиган нарсаларнинг ҳаммаси уставдан чиқариб ташланиши керак, деб шарт қўйган эдик, (Лассаль эса кейинчалик худди бунинг аксини қилган эди)».(К. Маркс ва Ф. Энгельс, Асарлар, 1-нчи нашр, XXVI том, 487—488 бетлар).

Энгельснинг туғилган кунига 71 йил тўлишини музика блан нишонлаш тўғрисидаги таклифга Энгельс бу таклифни қилучиларга бундай деб жавоб берган эди: «Маркс ҳам, мен ҳам айрим шахсларни ҳарқандай йўллар блан намойишкорона мақтаб кўрсатишга ҳамиша қарши эдик ва бундай намойиш қилишга бирон катта мақсад кўзланган ҳоллардагина фақат истисно тариқасида йўл қўйилар эди; лекин кўпинча биз ўз ҳаётимизда шахсан ўзимизга тааллуқли бўлган намойишкорона мақташларга қарши бўлиб келдик». (К. Маркс ва Ф. Энгельс. Асарлар, XXVIII том, 385 бет).

В. И. Лениннинг эллик ёшга тўлиши муносабати блан партия Москва Комитети томонидан ташкил этилган йиғилишда унинг сўзлаган нутқи ҳаммага ма'лум. Владимир Ильич бу нутқида илтимос қилиб айтган эдики, мени юбилей нутқлари эшитишдан халос қилингиз, «бундан кейин бизни умуман шундай юбилей тантаналаридан халос қилишлари керак» деган эди. Ленин ҳарқандай мағрурланиб кетган кишининг аҳмақона, шармандали ва кулгили аҳволи тўғрисида сўзлаб, порлоқ ғалабалар ва муваффақиятлар ҳечбир ҳолда бизнинг партиямизни «жуда хавфли аҳволга,—я'ни ғурурланиб кетган киши аҳволига» солиб қўймаслиги керак, деб огоҳлантирган эди. (В. И. Ленин, Асарлар, XXX том, 572 бет). Владимир Ильичнинг ниҳоятда камтарлиги ва соддалиги ҳаммага ма'лум. М. Горький Сормовали бир ишчининг сўзларини келтиради, бу ишчи Горькийнинг, В. И. Лениннинг энг характерли хислати нима, деб берган саволига, «Соддалик. Ҳақиқат сингари соддалик» деб жавоб берган. Соддалик шундай фазилатки, бу фазилатни Маркс ҳам, унинг ўз сўзларига кўра, кишилардаги энг қимматли нарса, деб билган.

И. В. Сталиннинг асарларида шахсларни ноҳақ мақтаб кўкларга кўтаришни ва омманинг ролини камситишни қоралайдиган фикрлар йўқ деб, айтиб бўлмайди. Лекин бу фикрлар, одатда, умумий, мавҳум муҳокамалар доирасидан нарига ўтмас эди, амалда эса унинг ўз шахсини улуғлаш соҳасида тобора кучайиб бораётган практикага ҳечқандай қаршилик кўрсатилмасди, бу практика унинг ўзи томонидан ҳарқандай йўллар блан рағбатлантирилар эди, кўп ҳолларда эса ҳатто ўз-ўзини мақташ формасида намоён бўлар эди.

* * *

Ўзларига нисбатан қаттиқ талабчан бўлган, ўз хизматларига нисбатан камтар бўлган Маркс, Энгельс, Ленин буржуа идеологларининг айрим шахсларга сиғинишни назарий жиҳатдан асослаш йўлидаги ҳамма уринишларини тинмай фош қилар эдилар. Улар «қаҳрамон ва аламон» деган идеалистик назарияларга тарихни материалистик асосда тушинишни қарама-қарши қилиб қўяр эдилар, тарихни материалистик асосда тушинишга кўра, тарихни ҳақиқий ва чинакам яратувчи халқдир, меҳнаткашлар оммасидир.

Марксизм илмий коммунизмнинг асосларини ишлаб чиқиб, ишчилар синфининг коммунистик жамият қурувчи сифатидаги оламшумул-тарихий ролини аниқлаб ва асослаб бериб, тарихни машҳур шахслар яратадилар, деб да'во қилган нотўғри қарашларга қарши шафқатсиз кураш олиб борди.

Марксизм-ленинизм тарихга бундай нотўғри қарашларга, тарихнинг ҳақиқий яратувчиси халқдир ва ижтимоий ўзгаришлар нақадар чуқур ва кенг бўлаборса, уларда халқ оммасининг иштироки ҳам шу қадар кўп бўлаборади, деган та'лимотни қарама-қарши қилиб қўйди. Жаҳон тарихининг бутун кейинги боришига ғоят катта та'сир кўрсатган Улуғ Октябрь социалистик революциясини мамлакатимизнинг ишчилар синфи энг камбағал деҳқонлар блан иттифоқ бўлиб, ўрта деҳқонларнинг мадади блан, Коммунистик партия раҳбарлиги остида амалга оширди. Бу революцияни кўпчилик халқ қилди, шунинг учун ҳам у, халқ революциясидир. Улуғ Хитой революцияси, барча халқ демократияси мамлакатларида юз берган революцион социалистик ўзгаришлар ҳам худди шундай халқ революцияларидир.

В. И. Ленин Маркс блан Энгельс кашф этган тарихни материалистик асосда тушунишни ривожлантириб, бутун умри бўйи народникларнинг, ундан кейин эса эсерларнинг «қудратли қаҳрамонлар» ва нодон, қиёфасиз, фаолиятсиз «аламон» тўғрисидаги қарашларига қарши шафқатсиз кураш олиб борди.

«Марксизм, — деб ёзган эди Ленин, —бошқа ҳамма социалистик назариялардан шу блан фарқ қиладики, у воқиаларнинг об'ектив ҳолатини ва эволюциянинг об'ектив боришини анализ қилишда тўла фанний хуш'ёрликка асосланади ва шунинг блан бирга омманинг, шунингдек, албатта, турли синфларга бўлган муносабатни топиб, булардан фойдаланабилган айрим шахс, группа, ташкилот ва партияларнинг революцион ғайрати, революцион ижоди ва революцион ташаббусининг аҳамиятини қат'ий суратда э'тироф қилади ва, буларни, я'ни илмий хуш'ёрлик блан мазкур э'тироф қилишни гўзал бир суратда бирлаштиради». (Асарлар, 13 том, 25 бет).

Отоқли марксистлардан бири бўлган Г. В. Плеханов шахснинг ролини ва омманинг тарихдаги ролини тўғри тушуниш учун кўп ишлар қилди; Г. В. Плехановнинг фикрича, тарих — ма'рифатсиз итоатгўй оммага ўзбошимча тушунча берувчи отоқли шахсларнинг ишидир, деб ҳисоблаш нотўғри бўлар эди; тарихни, деган эди у, халқ яратади.

Марксизм машҳур кишиларнинг тарихдаги ролини, революцион озодлик ҳаракатига, янги жамият қуришга раҳбарлик қилишда меҳнаткашлар йўлбошчиларининг ролини инкор қилмайди. В. И. Ленин революцион йўлбошчиларнинг омманинг ташкилотчилари сифатидаги ролини қат'ий суратда та'кидлаб кўрсатган эди. Марксизм-ленинизм классиклари томонидан ишлаб чиқилган тарихни материалистик асосда тушуниш, меҳнаткашлар оммаси, халқ янги жамиятнинг яратувчисидир, деб э'тироф қилиш халқнинг ўзи вужудга келтирадиган ва кўтарадиган йўлбошчиларнинг, ташкилотчиларнинг, ташаббускорларнинг, қаҳрамонларнинг ролини тўғри тушунишга ва унга баҳо беришга имконият туғдирди. Отоқли шахслар жамият манфаатларига хизмат қилиш учун уларни энг қобилиятли қиладиган ўз хусусиятлари туфайли жамиятда омманинг ташкилотчилари, етакчилари сифатида, воқиаларни бошқалардан кўра чуқурроқ тушунучи ва узоқроқни кўрувчи ташкилотчилар, етакчилар сифатида жиддий роль ўйнашлари мумкин.

Партиянинг ташкилотчилик ролига ва авторитетига қарши чиққан майда буржуа, анархистлик қилучи интеллигент-радикалларни фош қилиб, Ленин бундай деган эди:

Пискентда кўклам экишига тайёргарлик қониқарсиз бораётир

Пискент районн 1955 йилда пахта тайёрлаш планини бажарди. 14 йил мобайнида эришилган бу ютуқ район партия, совет ташкилотлари, МТС раҳбарлари ва колхоз раисларини мағрурлантириб юборди. 1956 йилда пахтачиликни янада ривожлантириб, ҳосилни ошириш учун курашни ўтган йилнинг кузидан бошлаш зарур эди.

Район колхозлари бу йил ҳосилни гектарига 2,7 центнердан оширишлари керак. Бу мажбуриятни бажариш учун кўклам экишига намунали тайёргарлик кўрилиши ва чигит экишгача бўлган барча ишлар тугалланиши лозим эди. Лекин райондаги битта ҳам колхоз чигит экишга пухта тайёргарлик кўрмаётир.

Район партия комитетининг секретари ўртоқ Латипов ирригация-мелиорация ишларини қисқа вақт ичида бажарамиз, деб айтганига 2 ойдан ортиқ бўлди. Шунга қарамай ариқларни тозалаш ҳанузгача тамомланмаган. Район партия комитети, район ижроия комитетининг раҳбарлари ишни ташкил қилиш ва талабчанликни кучайтириш ўрнига, графикни қайта-қайта ўзгартириб муҳим ишни пайсалга солмоқдалар. Учинчи марта қабул қилинган графикка мувофиқ бу иш 15 мартгача тамомланиши керак эди. Сўнгги муддат ҳам ўтиб кетди. Аммо топшириқ 77 процент бажарилди, холос. Ленин номли колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Худойберганов) бошқа ишларга бепарволик блан қарагани сингари, суғориш тормоқларини тозалашни ҳам ўзибўларчиликка ташлаб қўйди. Бу колхозда ҳар куни 975 кубометрдан тупроқ ишлари қилиниши керак бўлгани ҳолда, ариқ тозалашда 117 киши ишлаб, жуда оз миқдорда тупроқ ишлари бажарилаётир. Шу сабабли колхоз планнинг учдан бир қисмини ҳам бажаргани йўқ. «XIX партс'езд» колхозида (раиси ўртоқ Шеранов) бу соҳага мутлақо э'тибор берилмаётир. Шунинг учун ҳам ариқ тозалашда 224 киши ўрнига 15 киши ишламоқда. Маленков номли ва бошқа колхозларда ҳам суғориш тормоқлари тозалаб бўлинган эмас.

Ҳарбир колхоз кўпроқ маҳаллий ўғит тайёрлаш учун курашиши зарур. Қайси колхоз раиси ёки район раҳбари блан шу тўғрида гаплашсангиз, маҳаллий ўғитнинг аҳамияти ҳақида узундан-узоқ гапиради. Аммо биронта ҳам колхозда белгиланган миқдорда маҳаллий ўғит тайёрланмаган. Мавжуд ўғитларнинг анчагина қисми эса томорқаларга чиқариб солинмоқда. Районда белгиланган планнинг фақат 10,2 проценти миқдорида маҳаллий ўғит тайёрланишининг ҳам сабаби шу. Андреев номли колхозда маҳаллий ўғит уйилиб ётишига қарамай, у далага чиқарилмаётир.

Маҳаллий ўғит-ку тайёрланмаяпти, давлат томонидан берилган минерал ўғитни шу чоққача ташиб олинмаётганлигига қандай баҳо бериш керак? Охунбобоев номли колхоз 210 тонна суперфосфатдан 17 тоннасини, 98 тонна азотдан 21 тоннасини ташиб олиш блан кифояланган. Карл Маркс номли, Маленков номли колхозларга тегишли бўлган ўғит Сельхозснаб базасида чочилиб ётмоқда. Колхозларга ўғит ташиш учун оталик ташкилотларидан юборилган машиналардан ёмон фойдаланилади. Маленков номли колхоз раиси ўртоқ Холжигитов шоферлар учун қулай шароит яратиб бермади. Натижада 2 машина 10 кун бекор туриб, қайтиб кетди. Киров номли ва бошқа колхозларда ҳам шундай аҳвол юз берди. Ҳозир ҳам колхозларда ўғит ташиш пайсалга солинмоқда.

Барча майдонларни чигит экишга тайёрлаш вақти ўтиб бормоқда. Аммо ҳалигача 622 гектар ер ҳайдалгани йўқ. Бу соҳада ҳам бўшашувчилик юз бераётир. Кўпчилик колхозларнинг раислари «ҳали вақт бор, шошмасак ҳам бўлади, чигит экиш бошлангунча ерларни ҳайдаб, текислаб қўямиз», деб ҳамон беғам юриптилар.

Сталин номли колхоз 900 гектар ерга чигит экади. Колхоз правлениеси чигитни 8—10 кунда экишни планлаштирган. Бунинг учун ҳар куни 90 гектар ерни текислаб, экишга тайёрлаш зарур. Колхозда иш сур'ати мутлақо қониқарсиз. Анчагина киши ишга қатнашмаётир. Ўтган йил 15 мартгача бу колхозда 223 гектар ер текисланиб, 21 мартдан чигит экишга киришилган эди. Ўртоқ Гайдаров бошлиқ илғор бригада 9 кунда атиги 40 гектар ер текислапти. Бошқа бригадалар ҳали ер текислашга киришган эмаслар.

Карл Маркс номли колхоз ўтган йил пахта тайёрлаш планини бажараолмади. Колхоз бу йил ҳосилни гектарига 7 центнердан ошириши керак. Бунинг учун ҳечқандай тайёргарлик йўқ. Ҳалигача кўпгина ер ҳайдалмаган. Колхоз раиси ўртоқ Воҳидов дала ишларини ташкил қилмайди, Тошкентга кетиб қолади, колхозда 3—4 кунлаб бўлмайди. Партия ташкилотининг секретари ўртоқ Абдуллаев оммавий-агитация ишларига қарамай қўйган. Колхозчиларга 2,5 ойдан бери аванс берилган эмас.

Яна бирнеча кундан кейин чигит экиш оммавий равишда бошланади. Барча ҳайдов тракторлари ремонтдан чиқарилиб, «универсал», сеялка ва культиватор мослаштирилиб, тахт қилиб қўйилиши керак эди. Райондаги ҳар иккала МТСнинг раҳбарлари ҳам техникани қайта ускуналаб, кўклам экишига тайёрлаб қўйишнинг уддасидан чиқмадилар. Ремонт ва техникани қайта ускуналаш шу пайтгача тугаллангани йўқ. Шунинг учун ҳам тракторлар кўпинча шошмашошарлик блан сифатсиз ремонт қилинмоқда.

Ўртоқ Ваксман директор бўлган 2-нчи МТСда техникани схемаларга мослаб қайта ускуналаш ғоят даражада қониқарсиз уюштирилди. МТС раҳбарлари ишга мас'улиятсизлик блан қараганликлари орқасида 12 ҳайдов трактори ҳамон ремонтдан чиқарилмаган. 19 та «универсал»дан энди 15 таси тайёр бўлибди. НКУ—2,8 ДК маркали кўпгина культиваторларга ҳали қўл текизилгани йўқ. 50Х50 сантиметр қилиб чигит экиш учун сеялкалар тайёрланмаган. Бу нуқсонлар чигитни квадрат-уялаб экишда қийинчиликларга сабаб бўлиши турган гап.

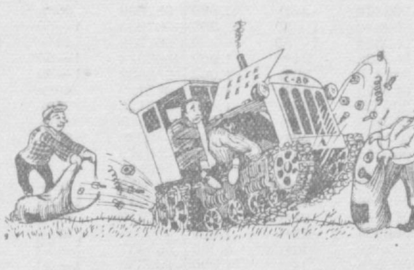

Трактор ремонтдан чиқди бир куни,
Синаш учун бураб кўрдилар уни,
Бирдан гуп-гуп этиб юрганда мотор,
Гайкалар отилди ҳарёнга қатор.
Ҳайф десак арзийди бу зиён ишга,
Путур етказгуси ахир экишга.

В. Зиновьев чизган сурат.

Экиш агрегатларининг шахсий состави учун кишилар танлаш, уларни ўқитиб амалий ишга ўргатиш ҳам яхши уюштирилмади. Механизаторлар ва агрегатларга бириктилган кишилар тўла имтиҳондан ўтказилиб бўлгани йўқ. Ҳар иккала МТСда амалий машғулот уюштирилмаган.

Квадрат-уялаб чигит экиш учун ажратилган участкаларни режалаш ва қозиқлар қоқиш иши йўл қўйиб бўлмаслик даражада судралмоқда. 1-нчи МТС зонасидаги колхозларда 910 гектар ўрнига 5 гектар ер ажратилган. 2-нчи МТС зонасидаги колхозларда ерларни режалашга киришилган эмас.

Қисқаси, Пискент районида чигит экишга тайёргарлик ғоят қониқарсиз бораётир, тайёргарлик ишлари ўтган йилги сур'атдан анча паст, барча иш ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган.

Пискент район партия комитети, район ижроия комитетининг раҳбарлари йўл қўйилган жиддий камчиликларни дарҳол бартараф қилиш учун бутун кучни сафарбар этишлари зарур. Ҳозирги вазият шуни талаб қилади.

Ш. КУЗАНБОЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Чигит экиш арафасида

Чиноз районидаги «XIX партс'езд» колхозининг ўртоқ М. Мадумаров бошлиқ бригада а'золари ҳар йили ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштириб, давлат планини ошириб бажариб келмоқдалар. Бу бригаданинг а'золари олтинчи бешйилликнинг биринчи йили — 1956 йилда пахта ҳосилини янада ошириб, ҳар гектар ердан давлатга 37 центнердан пахта топшириш учун курашмоқдалар. Бригада а'золари ариқ-зовурларни тозалаб, далаларга 390 тонна маҳаллий ўғит чиқариб қўйдилар. Ҳамма ерлар яхшилаб текисланди, квадратларга ажратилди ва борона бостирилиб, чигит экишга тахт қилиб қўйилди.

Бригада а'золари механизаторлар блан биргаликда тайёргарлик ишларини тугаллаб, яқин кунлар ичида чигит экишга киришадилар.

Ғ. ҚОДИРҚУЛОВ.

ИЛҒОР УНИВЕРСАЛЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Бекобод районидаги 1-нчи МТСнинг 5-нчи бригада механизаторлари партиямиз XX с'езди қарорларига жавобан мавжуд трактор, сеялка, универсалларни ҳамда тирков асбобларининг ремонтини муддатидан илгари, сифатли қилиб тугалладилар. Ҳозир улар Маленков номли колхозда фидокорона меҳнат қилаётирлар.

— Мен, — дейди универсалчи ўртоқ Х. Жавақов, — бу йил 150 гектар ерга чигит экиб, 1250 гектар ердаги ғўзани парвариш қилиб бериш мажбуриятини олдим. Мажбуриятнинг уддасидан чиқаман.

Н. ШЕРБЕКОВ.

СССРда БМТга ёрдам берувчи ассоциация тузилди

Москвада совет жамоатчилиги вакилларининг йиғилиши

28 мартда Москвада совет жамоатчилиги вакилларининг СССРда Бирлашган Миллатлар Ташкилотига ёрдам берувчи ассоциация ташкил қилишга бағишланган йиғилиши бўлди. Союзлар Уйининг Октябрь залида касаба союз, маданият, хотин-қизлар, ёшлар ва бошқа ташкилотларнинг вакиллари тўпландилар.

Залда кўзга кўринган фан, маданият арбоблари, ишлабчиқариш новаторлари, шунингдек совет ва четэл журналистлари бор эди.

ВЦСПС секретари Н. В. Попова йиғилганларга қарата кириш нутқи сўзлади.

Сўнгра йиғилиш қатнашчилари «СССРда БМТга Ёрдам берувчи ассоциациянинг вазифалари ва Устави ҳақида» академик А. М. Панкратованинг докладини тингладилар.

Йиғилиш қатнашчилари профессор С. А. Голунскийнинг таклифи бўйича СССРда БМТга Ёрдам берувчи ассоциация ташкил қилиш тўғрисида ва Ассоциациянинг Бирлашган Миллатлар ташкилотига ёрдам берувчи ассоциациялар жаҳон федерациясига а'зо бўлиб кириши тўғрисида якдиллик блан қарор қабул қилдилар. СССРда БМТга Ёрдам берувчи ассоциациянинг Устави ҳам қабул қилинди. Уставда айтилишича, Ассоциация бутун дун'ёда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашга ёрдам бериш манфаатларида БМТнинг мақсадларини ва принципларини ҳамма чоралар блан оммалаштириши, барча тинчликсевар халқларнинг тинч халқаро ҳамкорликка ва ҳамжиҳатликка бўлган интилишини қўллаб-қувватлаши, бошқа халқларга бирдамлик ва дўстлик ҳисларини мустаҳкамлаши лозим.

Ассоциация ўз мақсадларига эришмоқ учун ана шундай мақсадларни кўзда тутган халқаро ташкилотларга, жумладан БМТга Ёрдам берувчи ассоциациялар жаҳон федерациясига а'зо бўлиб киради; халқаро ҳаёт масалалари юзасидан виставкалар, суҳбатлар, лекциялар ва докладлар ташкил қилади; ҳархил босма нашрларни чиқаради ва тарқатади, буларда халқаро ҳамкорлик ва турли мамлакатлар халқларининг ҳаёти масалалари ёритилади.

Уставда кўрсатиб ўтилишича, Ассоциацияга ташкилотлар ҳам, айрим граждан-лар ҳам а'зо бўлишлари мумкин. Ассоциациянинг марказий органлари Москвада бўлади.

Сўнгра академик А. М. Панкратова, СССР Қурилиш ва архитектура академиясининг вице-президенти Н. В. Баранов, СССР Фанлар академиясининг корреспондент а'зоси Москва университетининг профессори С. А. Голунский, ВЦСПС секретари П. Н. Коробова, ёзувчи Б. Н. Полевой, совет ёшлари Антифашист комитетининг раиси С. К. Романовский, СССР Фанлар академиясининг бош илмий секретари А. В. Топчиев составида Ассоциациянинг марказий правлениеси сайланди. Шунингдек ревизия комиссияси состави ҳам сайланди. Ревизия комиссиясига иқтисодий фанлар кандидати П. В. Макарцев, тарих фанлари кандидати Л. И. Петрова ва кинорежиссёр И. А. Пирьев кирди.

Раҳбарлик органларининг шу куни бўлган мажлисида Ассоциация Марказий Правлениеси раиси қилиб академик А. М. Панкратова, ревизия комиссиясининг раиси қилиб П. В. Макарцев сайланди.

(ТАСС).

СССРда Бирлашган Миллатлар Ташкилотига ёрдам берувчи ассоциация тузиш юзасидан чақирилган йиғилишнинг резолюцияси

Биз, Совет Иттифоқидаги турли жамоат ташкилотларининг, заводларнинг, фабрикаларнинг, фан ва маданият муассасаларининг вакиллари тинчликка интилиш ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги манфаати йўлидаги фаолиятида унга ёрдам бериш мақсадида ташаббус группасининг таклифига биноан мамлакатимизда Бирлашган Миллатлар Ташкилотига Ёрдам берувчи ассоциацияни тузиш масаласини муҳокама қилмоқ учун 1956 йил 28 мартда Москва шаҳрида тўпландик.

Ҳозирги шароитда тинчлик тўғрисидаги масала бутун инсониятни қизиқтираётган энг муҳим проблемадир. Ҳамма мамлакатларнинг халқлари, турли маслакдаги ва ирқдаги кишилар янги уруш чиқишига йўл қўймаслик интилишида якдилдирлар, чунки янги уруш халқларга беҳисоб офатларни келтирган бўлур эди.

Кейинги вақтда халқаро вазиятнинг ма'лум даражада юмшаши одамларнинг қалбида янги умидларни туғдирди, тинчликни янада мустаҳкамлаш, халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатликни яхшилаш, барча мамлакатлар ўртасида иқтисодий ва маданий алоқаларни кенгайтириш соҳасида янги имкониятларни очиб берди.

Тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш, халқларни бир-бири блан яқинлаштириш ва улар ўртасида ҳамкорлик ўрнатиш ишида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти муҳим роль ўйнамоғи лозим. Унинг Уставида ёзилган олий принцип ва мақсадлар тинчлик ва прогресс ишига буюк хизмат кўрсатишлари лозим. Халқаро кескинликнинг юмшатилиши турли социал системаларга мансуб бўлган давлатлар ўртасидаги алоқа ва муносабатларнинг ривожланиши, БМТга янги а'золар қабул қилинганлиги бу ташкилотнинг иш имкониятларини янада кўпроқ яхшилайди, унинг иш доирасини кенгайтиради.

Тинч ижодий меҳнат блан шуғулланаётган совет халқи тинчлик ишини изчиллик ва активлик блан ёқлаб келмоқда. Мамлакатимизнинг аҳолиси БМТнинг фаолиятини ва унинг махсуслаштирилган ташкилотларининг фаолиятини э'тибор блан кузатиб турмоқда, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг олижаноб мақсадлари ва вазифаларини амалга оширишда муваффақиятларга эришишни қизғин тилайди.

Тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш, халқларни уруш хавфидан халос қилиш, ассойишта ва ишонч блан ҳаёт кечирадиган ҳамда меҳнат қиладиган шароитларни яратиб бериш вазифаларининг муҳимлигини тушуниб;

Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг халқлар ўртасидаги тинчликни ва ҳамкорликни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти принциплари асосида янада мустаҳкамлашга бўлган самимий интилишига асосланиб;

БМТнинг мақсадлари ва принципларини ҳамма чоралар блан оммалаштириш ишига ҳисса қўшишни, халқлар ўртасида бирдамлик ва дўстлик ҳиссини мустаҳкамлашни, барча тинчликсевар халқларнинг тинч халқаро ҳамкорликка ва ҳамжиҳатликка бўлган интилишини қўллаб-қувватлашни истаб;

Йиғилиш қарор қилади:

1. СССРда Бирлашган Миллатлар Ташкилотига Ёрдам берувчи ассоциация тузилсин;

2. Ассоциациянинг Устави тасдиқлансин;

3. Ассоциациянинг Марказий правлениесига Ассоциацияни Бирлашган Миллатлар Ташкилотига ёрдам берувчи ассоциациялар Жаҳон федерациясига қабул қилишни сўраб, Жаҳон Федерациясига мурожаат қилиш вазифаси топширилсин.

Халқаро Сталин мукофотлари комитети делегацияси Байрутга келди

БАЙРУТ, 29 март. (ТАСС). Халқаро тинчлик Сталин мукофотлари комитетининг Н. С. Тихонов бошчилигидаги делегацияси Сурияда икки ҳафта бўлганидан кейин кеча Дамашқдан Байрутга келди. Делегация Суриянинг отоқли жамоат арбоби шайх Муҳаммад ал-Ашмарга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» мукофоти топширган эди.

Халқаро Сталин мукофоти лауреати, Сурия тинчлик тарафдорлари Миллий комитетининг раиси шайх Муҳаммад ал-Ашмар ва Суриядаги тинчлик тарафдорлари ҳаракати қатнашчиларининг бир группаси делегацияни Сурия чегарасигача кузатиб борди. Делегацияни СССРнинг Суриядаги элчиси С. С. Немчина ҳам кузатиб қолди. Ливан чегарасида делегацияни Ливан тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг Антуан Табет ва Жорж Ханна бошчилигидаги қатнашчилари, Ливаннинг ёзувчилари, рассомлари, диний арбоблари, матбуот вакиллари ва Совет Иттифоқининг Ливандаги вакили С. П. Киктев кутиб олдилар.

Делегация Ливан тинчлик тарафдорларининг таклифига мувофиқ, икки кунлик визит блан Ливанга келди.

Кеча делегация Баалбекдаги тарихий жойларни бориб кўрди.

«Бутун дун'ёда тўла озодлик учун оғир ва шиддатли кураш олиб бораётган ишчилар синфига обрўлар керак,— броқ, зулм ва эксплуатацияга қарши кекса **курашчиларнинг,** жуда кўп стачкалар қилган, бирқатор революцияларда қатнашган, революцион традициялардан ўрнак олиб, сиёсий савияларини кенгайтириб, ақли расо бўлган курашчиларнинг тажрибаси ёш ишчиларга керак, деган ма'нодагина обрўлар керак, албатта. Пролетариатнинг бутун жаҳондаги курашининг обрўси ҳарбир мамлакатнинг пролетариатига керак... Ҳарбир мамлакатнинг бевосита кураш олиб борадиган илғор, онгли ишчиларининг коллективчилиги ана шундай барча масалаларни ҳал қилишда ҳамма вақт энг катта обрў бўлади». (Асарлар, 11 том, 434—435 бетлар).

Совет халқининг янги жамият қуриш учун курашида унинг йўлбошчиси ва ташкилотчиси ишчилар синфи, меҳнаткаш деҳқонлар ва интеллигенциянинг илғор қисмида ташкил топган Коммунистик партиядир, унинг принципларини сақловчи ва тушунтирувчи коллектив раҳбари эса—партиянинг энг яхши кучларидан иборат сайлаб қўйиладиган, унинг бутун ҳартомонлама тажрибасини бирбутун қилиб бирлаштирувчи Марказий Комитетдир.

Коммунистик партия, совет халқи ўз фидокорона меҳнатининг, давлат қурилиши, экономика ва маданиятнинг ҳамма соҳаларидаги ижодий фаолиятининг буюк самаралари блан фахрланишга ҳақлидир. Совет Иттифоқининг, ижтимоий ва давлат тузумимизнинг ташқи ва ички аҳволи ҳозир ҳарқачонгидан ҳам маҳкам ва бузилмасдир.

Совет тузумининг буюк кучи, социалистик системанинг ғоят катта афзалликлари партияга, давлатга, халққа ўз олдиларига олтинчи бешйилликда халқ хўжалигини ривожлантириш юзасидан ўз миқ'ёси жиҳатидан бутун дун'ёни ҳайратда қолдирган янги вазифалар қўйишга ва бу вазифаларни бажариш учун киришишга имкон берди.

Ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи, СССР халқларининг қардошларча дўстлиги, халқнинг социалистик Ватанга бўлган сўнмас муҳаббати, бутун совет жамиятининг ғоят маҳкам ма'навий-сиёсий бирлиги совет тузумининг, унинг қудрати ва гуллаб-яшнашининг мустаҳкам негизидир. Мамлакатни Ленин йўлидан ишонч блан олға олиб бораётган шонли Коммунистик партиямизнинг доно раҳбарлиги ўзининг улуғ мақсади сари — коммунизм сари оғишмай олға бораётган совет жамияти кучи ва **мустаҳкамлигининг** манбаи бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва шундай бўлиб қолади.

* * *

Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси ва йўлбошчиси В. И. Ленин Совет давлатига ва социалистик қурилишнинг бутун боришига раҳбарлик қилишда партиянинг ролига ҳамиша алоҳида аҳамият бериб келди. Ленин мамлакатда идора қилувчи партия бўлган Коммунистик партиянинг зиммасида юксак жавобгарлик борлигини кўрсатиб, партия томонидан буюк тажриба асосида ишлаб чиқилган партия ҳаёти нормалари ва раҳбарлик принципларига қаттиқ риоя қилди ва барча коммунистлардан бунга риоя қилишни талаб этди. Бу принципларнинг энг муҳими **коллектив раҳбарликдан** иборат. Коллектив раҳбарлик партия а'золарининг активлиги, ташаббуси ва ғайратини темир интизом блан бирга қўшиб олиб борувчи демократик централизм асосига қурилган партиянинг табиатидан келиб чиқади. Ленин айтган эдики, революция «талантли ташкилотчи коллективни» илгари суради, «шундай талантли ташкилотчи коллектив бўлмаса, пролетарларнинг миллионли армиялари ўз ғалабаларига эришаолмайдилар». (Асарлар, 29 том, 85 бет).

Шахсга сиғиниш ва унинг та'сири остида И. В. Сталин ҳаёти ва фаолиятининг сўнгги даврида вужудга келган раҳбарлик практикаси катта зарар етказди. Сталиннинг партия ҳаёти нормалари ва партия коллектив раҳбарлиги принципини менсимаганлиги, масалаларни кўпинча якка ҳал этганлиги партия принципларини ва партия демократиясини бузишга, революцион қонунчиликни бузишларга, асоссиз репрессияларга олиб келди.

Шахсга сиғиниш ва шу муносабат блан партия ҳаёти нормаларининг бузилиши натижасида империализмнинг Берия каби ашаддий агенти ва унинг шериклари партия ва давлат раҳбарлик лавозимларига суқулиб кираолдилар. Разил, хоин Берия шайкасининг Марказий Комитет томонидан фош қилинганлиги ва тор-мор келтирилганлиги социалистик қонунчиликни бузишни тугатиш ва партия ҳаётининг ленинча нормаларини, социалистик қонунчилик нормалари ва принципларини тўла равишда тиклашга имкон берди.

КПСС Марказий Комитетининг, партия XX с'ездининг шахсга сиғинишга қат'ий суратда қарши чиққанлиги, шахсга сиғинишнинг зарарли эканлигини изчиллик блан ва кенг суратда тушунтириш назарий ва амалий жиҳатдан жуда катта аҳамиятга эгадир.

Партия с'ездлари ва **конференцияларини,** Марказий Комитетнинг пленумларини мунтазам суратда ўтказиб туриш, партиянинг бошқа юқори органларининг ва унинг маҳаллий ташкилотларининг системали суратда иш олиб бориши, коллектив суратда чиқариладиган қарорларнинг кенг муҳокама қилиниши ва ишлаб чиқилиши улуғ давлатнинг, халқнинг тақдири учун, мамлакатимизда коммунизм қуриш учун жавобгар бўлган партиямизнинг ғоят мустаҳкам қоидасидир.

«Ўзи учун,—деб та'лим берган эди Ленин,—мас'ул раҳбарлар сайлашда оммада ҳуқуқ бўлмоғи лозим. Уларни ўзгартишга, уларнинг ишдаги ҳарбир қадамларини билиб, текшириб туришга омма ҳақли бўлмоғи лозим. Омма истисносиз ўзининг бутун ишчи а'золарини идора вазифаларига юқори кўтариш ҳуқуқига эга бўлсин. Аммо бундан коллектив меҳнат процессига муайян раҳбар бўлмаса ҳам майли, раҳбарнинг жавобгарлиги аниқланмаса ҳам, раҳбарнинг иродасига бўйсуниш соясида вужудга келадиган қаттиқ тартиб ва интизом бўлмаса ҳам майли, деган ма'но чиқмайди» (Асарлар, 27 том, 212—213 бетлар).

Шахсга сиғинишга қарши кураш олиб борилар экан, шуни эсда тутиш кераккки, омма раҳбарларининг, ташкилотчиларининг ролини инкор этадиган майда буржуача, анархистик қарашлар марксизм-ленинизмга ётдир. Социалистик қурилишнинг жуда бой тажрибаси шундай деб та'лим берадики, коллектив раҳбарлик принципи, социалистик демократизмни кенг ривожлантириш айрим раҳбарнинг ролини ва топширилган иш учун жавобгарлигини асло инкор этмайди. Коммунистик партия ишлабчиқариш корхоналарида, ҳарбий ишда раҳбарлик қилишдаги яккабошчилик принципини қаттиқ ҳимоя қилиб келганлиги ва қаттиқ ҳимоя қилаётганлиги ҳам аёндир.

КПСС Марказий Комитети партия ҳаётининг ленинча нормаларини тиклаш, партиянинг юқоридан тортиб пастгача ҳамма звеноларида коллектив раҳбарлик принципини тиклаш, ўз-ўзини танқид ва камчиликларни танқид қилишни ривожлантириш, энг муҳим масалаларни коллектив суратда муҳокама қилиш ва ҳал этиш соҳасида қат'ий тадбирлар кўрди.

Турмуш шуни кўрсатадики, коллектив раҳбарликдаги ленинча принципларнинг тикланиши ва шахсга сиғинишга қарши кураш кенг меҳнаткашлар оммасининг активлигини ва ижодий ташаббусини бениҳоя кучайтириб юборди. Бу эса бутун хўжалик ва маданий қурилишимизга самарали та'сир кўрсатмоқда.

Шахсга сиғиниш партия ва хўжалик ишларига раҳбарлик қилишда ярамас методнинг — қуруқ ма'муриятчилик қилиш методининг ёйилишига ёрдам берди, ходимларни қуйидан бўладиган ташаббусга менсимай қараш руҳида тарбиялади. Масалан, қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда жиддий хатоларга йўл қўйилган эди. Бу хатолар қишлоқ хўжалигидаги бирқанча муҳим тормоқларнинг э'тиборсиз ташлаб қўйилишига олиб келди. Ма'лумки, Марказий Комитет ана шу хатоларни очиб ташлади ва қишлоқ хўжалигини кескин суратда юксалтириш учун чоралар кўрди. Бу чоралар ҳозирданоқ ўзининг самарали натижаларини бермоқда.

Шахсга сиғиниш натижасида камчиликларни ҳаспўшлаб ўтиш, воқи'ликни бўяб кўрсатиш, кўзбўямачилик каби ярамас ҳоллар авж олди. Бизда хушомадгўйлар, ҳайбаракаллачилар, шпаргалка блан гапиришга кўникиб қолган, сермулозимат ва мансабга сиғиниш руҳида тарбияланган кишилар ҳали оз эмас. Шахсга сиғинишнинг ана шу энг зарарли сарқитларини илдизи блан қуритиш ва йўқотиш бизнинг кечиктириб бўлмайдиган вазифамиздир.

Шахсга сиғиниш идеология ишлари соҳасида катта зарар етказди. Философия, сиёсий иқтисод, тарих ва бошқа ижтимоий фанлар соҳасида шахсга сиғиниш та'сири остида ёзилган асарларни олиб қарасак, бу асарларнинг кўплари И. В. Сталиннинг асарларидан кўчирилган цитаталар йиғиндисидан ва уни мақташдан иборат. И. В. Сталиннинг «Қисқача таржимаи ҳоли» шахсга сиғинишнинг ёрқин кўринишларидан биридир. Бу «таржимаи ҳол» И. В. Сталиннинг бевосита иштироки блан таҳрир қилинган эди. «Бутуниттифоқ Коммунистик (большевиклар) партияси тарихи қисқа курси» китоби ҳам кўп жиҳатдан шахсга сиғиниш руҳи блан суғорилган. Догматизм ва қироатхонлик—шахсга сиғинишнинг авж олганлигининг бевосита натижасидир, шахсга сиғиниш авж олган шароитда фақат бир киши—Сталин назарияни ривожлантираоладн, олға бостираолади, бирон-бир оригинал ва янги фикр айтаоладн, қолган бошқа кишиларнинг ҳаммаси эса унинг фикрларини оммалаштириши, унинг формулировкаларини баён қилиб бериши керак, деб ҳисобланар эди. Буларнинг ҳаммаси марксча-ленинча назариянинг ривожланишига ҳалақит берди. Бундай шароитда назарияни олға бостирадиган партия коллектив фикрининг роли менсилмади, партиянинг буюк тарихий тажрибасини, унинг донишмандлигини гавдалантирган партия қарорлари орқага сурилди, чуқур ўрганилмади.

Шахсга сиғиниш сан'ат ва адабиётнинг бирқанча асарларида ҳам муайян даражада ёмон та'сир қолдирди. Кўпгина тарихий кинокартиналаримиз ва хусусан ҳарбий кинокартиналаримиз, адабиёт асарлари ва расмлар асосан Сталиннинг шахсини мақташ ва улуғворлашга бағишланган эди. Масалан, Улуғ Ватан урушида Коммунистик партиянинг ва Совет ҳукуматининг, армиямизнинг ва халқимизнинг роли ҳарбий кинокартиналарда ва адабиёт ҳамда сан'ат асарларида шу вақтгача тўғри ёритилмади, ҳолбуки Ватанимизни ҳимоя қилишда ва бутун инсониятни фашизм асоратига тушиб қолиш хавфидан қутқазишда улар жаҳоншумул-тарихий хизмат қилган эдилар.

* * *

Шахсга сиғиниш сарқитларини назарий ва амалий ишларда тамомила тугатиш — партиянинг ва унинг барча ташкилотларининг муҳим вазифаларидан биридир, токи шахсга сиғинишнинг у ёки бу формада қайтадан вужудга келишига йўл очадиган ҳарқандай имконият бутунлай йўқотилсин.

Тушунтириш ишларини кенг ривожлантириб, шахсга сиғинишнинг қолдиқлари ва сарқитларини турмушимиздан суриб чиқариш зарур. Партия та'лим бериб айтадики, ана шу катта ва мураккаб ишни амалга оширганда ҳовлиқиш ва шошма-шошарликка йўл қўйиш ярамайди. Ба'зи ма'мурий тадбирлар кўриш кифоя ва бу блан шахсга сиғинишга абадий хотима берилади, деб ўйлаш нотўғри бўлур эди. Шунингдек, катта назарий масалаларни ҳал этган пайтда шошма-шошарликка йўл қўйиш мумкин эмас. Идеология масалаларига бундай муносабатда бўлиш фақат зарар етказиши мумкин. Шахсга сиғиниш сарқитларини йўқотиш учун пропаганда ва агитацияни, бутун идеология, назарий ишларимизни кенг ривожлантириш ва яхшилаш талаб этилади.

Ленинчи Марказий Комитет раҳбарлигидаги Коммунистик партиянинг буюк илҳомбахш ва етакчилик фаолияти, совет халқининг фидокорона меҳнати — барча муваффақият ва ғалабаларимизнинг боиси ва манбаидир. Шахсга сиғиниш авж олган даврда барча тарихий ғалабаларимиз фақат бир киши томонидан бўлган раҳбарликнинг самараси деб тасаввур қилинар эди. Бундай тасаввур таассубга бориб етадиган бема'нилик бўлур эди. Бу ғалабаларнинг ҳаммаси халқ ва партия томонидан олиб борилган жуда катта ишларнинг натижаси бўлиб, марксизм-ленинизм улуғ идеяларининг тантанасини ёрқин ифода этади.

Марксизм-ленинизм та'лимоти асосида тарбияланган, ярим асрлик иш тажрибаси бўлган, революцион кураш ўтида чиниққан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси битмас-туганмас ижодий кучга эгадир. И. В. Сталиннинг хизматларини муносиб равишда тақдирлаб, унинг революция ишига, социализм қуриш ишига қўшган катта ҳиссасига оқилона баҳо бериш блан бирга, партия Сталиннинг шахсига сиғинишни тугатиш тўғрисидаги масалани қат'ий қилиб қўйди. Бундан мақсад—партия ва давлат ишларининг ленинча принциплари ва нормаларини тўла равишда тиклашдан ва бу блан коммунизм қуриш соҳасидаги бутун улуғ ижодий ишларимиз учун энг яхши шароит вужудга келтиришдан иборат.

Партия марксизм-ленинизм руҳига ёт бўлган шахсга сиғиниш тўғрисидаги принципиал масалани ростгўйлик ва қат'ият блан майдонга қўйганлиги унинг улуғ ма'навий ва сиёсий кучини, унинг ленинча принципларининг мустаҳкамлигини, унинг халқ блан чамбарчас боғланганлигини кўрсатади. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бутун тарихий тажрибаси партиямизнинг сиёсати тўғри ва мустаҳкам сиёсат эканлигини, бу сиёсат совет халқи эришган буюк ғалабаларнинг манбаи бўлганлигини, бу сиёсат меҳнаткашларнинг туб ҳаётий манфаатларига жавоб бераётганлигини, бу сиёсат коммунизмга олиб борадиган бирдан-бир тўғри йўлни кўрсатаётганлигини, бу сиёсат бутун халқаро коммунистик ва ишчи ҳаракати учун илҳомбахш намуна эканлигини яққол кўрсатиб беради.

Коммунистик партиянинг XX с'езди партиянинг бузилмас бирлигини, унинг ленинчи Марказий Комитет теварагига маҳкам жипслашганлигини, бутун совет халқи партиянинг сиёсатини якдиллик блан қўллаб-қувватлаётганлигини янада зўр куч блан намойиш қилиб кўрсатди.

Партиянинг, барча партия ташкилотларининг ҳозирги вақтдаги асосий вазифаси КПСС XX с'ездининг қарорларини кенг тушунтириб беришдан ва бу қарорларни амалга оширишдан, коммунистик қурилишнинг с'езд томонидан белгиланган буюк программасини амалга оширишдан иборат.

XX с'ездининг тарихий қарорлари блан қуролланган Коммунистик партия халқимизни коммунизм қурилишида зўр ишонч блан янгидан-янги ғалабалар сари бошлаб бормоқда.

(«ПРАВДА», 28 март).

Ўртоқ А. И. Микояннинг Деҳлида бўлиши

Ҳиндистон савдо ва саноат министри ҳузурида зиёфат

ДЕҲЛИ, 28 март. (ТАСС). Кеча кечқурун Ҳиндистон савдо ва саноат министри Т. Т. Кришнамачари СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари А. И. Микоян шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Ҳиндистон бош министри Ж. Неру, Ҳиндистон ҳукуматининг министрлари, Ҳиндистон министрликларининг мас'ул ходимлари, дипломатия корпусининг а'золари ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда совет томонидан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. Р. Рашидов, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси М. А. Меньшиков, А. И. Микояннинг Ҳиндистон сафаридаги ҳамроҳлари, СССРнинг Деҳлидаги элчихонасининг мас'ул ходимлари ҳозир бўлдилар.

Зиёфат вақтида Т. Т. Кришнамачари ва А. И. Микоян нутқ сўзладилар.

Т. Т. Кришнамачари ўз нутқида А. И. Микоянни табриклади. У кейинги вақтларда Ҳиндистон-Совет савдо ва иқтисодий алоқалари кенгайиб бораётганлигини айтди. Т. Т. Кришнамачари алоҳида уқтириб айтдики, СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганиннинг ва СССР Олий Совети Президиуми А'зоси Н. С. Хрушчевнинг Ҳиндистонга қилган сафари Ҳиндистон-Совет савдо ва иқтисодий алоқаларини ривожлантиришга ёрдам берди. Масалан, уларнинг визити вақтида Ҳиндистонга Совет Иттифоқидан 1 миллион тонна пўлат етказиб бериш тўғрисида бир қарорга келинди. Ҳиндистонда йилига 1,3 миллион тонна пўлат ишлаб чиқарадиган металлургия заводини Совет Иттифоқининг ёрдами блан қуриш тўғрисидаги битимнинг тузилганлиги Ҳиндистон-Совет иқтисодий алоқаларини ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга бўлди. Бу завод Ҳиндистоннинг пўлатга бўлган эҳтиёжларининг бешдан бир қисмини та'минлайди. Ҳиндистон портлари блан Совет Иттифоқи портлари ўртасида пароходлар қатнайдиган сув йўлини очиш юзасидан битим тузиш тўғрисида олиб борилаётган музокаралар тамом бўлай деб қолди. Т. Т. Кришнамачари Ҳиндистон блан Совет Иттифоқи ўртасидаги савдо-сотиқнинг ривожлантирилиши Ҳиндистоннинг бошқа мамлакатлар блан савдо-сотиғини қисқартиш ҳисобига эмас, балки Ҳиндистоннинг ташқи савдосини ривожлантириш хисобига амалга оширилажагини та'кидлади. Т. Т. Кришнамачари ўз сўзининг охирида А. И. Микоян блан самарали суҳбат қилганлигини айтди ва А. И. Микояннинг Совет Иттифоқи саноатни ривожлантиришда Ҳиндистонга ёрдам беражаги тўғрисидаги таклифидан ғоят миннатдор бўлганлигини билдирди.

Шундан кейин А. И. Микоян нутқ сўзлади.

А. И. МИКОЯН нутқи

Министр жаноблари! Жаноблар!

Аввало, самимий кутиб олганлиги учун, дўстона табрик сўзларини айтганлиги учун хурматли Министр жанобларига ташаккур изҳор қилишга ижозат бергайсиз.

Совет Иттифоқи тинчликка интилаётган барча мамлакатлар блан дўстона муносабатларни доим ривожлантириб, мустаҳкамлаб келмоқда. Совет Иттифоқи халқаро миқ'ёсдаги савдо-сотиқ, иқтисодий ҳамкорликнинг, техника ҳамкорлигининг, илмий ҳамкорликнинг ривожлантирилиши ва амалий ҳамда маданий ҳамкорликнинг бошқа формаларини ривожлантириш тинчликни мустаҳкамлашда ва мамлакатлар ўртасида ишончни мустаҳкамлашда катта роль ўйнайди, деб ҳисоблайди. КПССнинг XX с'ездида та'кидлаб ўтилганидек, ба'зи агрессив доираларнинг «Қуролланайлик!» деган шиорига қарши равишда Совет Иттифоқи: «Савдо-сотиқни кучайтирайлик!» деган шиорни илгари сурмоқда. Совет Иттифоқининг янги олтинчи бешйиллик планида барча мамлакатлар блан, улардаги социал ва сиёсий тузумнинг қандай бўлишидан қат'ий назар, савдо муносабатларини анча кенгайтиришни кўзда тутилади.

Совет Иттифоқи 60 дан ортиқ мамлакат блан кенг миқ'ёсда савдо-сотиқ қилмоқда. Биз кўп товарларни, шу жумладан турли саноат ускуналари ва машиналарини, шунингдек айрим корхоналар учун керакли комплект ускуналарни, қишлоқ хўжалик машиналарини ва бошқа товарларни экспорт қилмоқдамиз. Совет Иттифоқи ана шу товарлар эвазига бошқа мамлакатларда уларнинг одатдаги экспорти деб ҳисобланган материал ва буюмларни сотиб олмоқда.

Совет Иттифоқи савдо-сотиқ блан бир қаторда техника соҳасида ҳам кенг ҳамкорликни амалга оширмоқда. Бизнинг бошқа мамлакатлар блан савдо-сотиқ ишларимиз ва иқтисодий ҳамкорлигимиз ҳар иккала томон учун фойдалидир ва янада кенгайиш ҳамда ривожланиш учун об'ектив шарт-шароитга эгадир.

Совет Иттифоқи ўз муносабатларини тинч-тотув яшаш, дўстлик ва ҳамкорлик принциплари асосига қурмоқда. Биз мамнуният блан шу нарсани та'кидлайоламизки, Совет Иттифоқи блан Ҳиндистон Республикаси ўртасида яхши, дўстона муносабатлар ўрнатилди ва бу муносабатлар буюк истиқболга эгадир, деб ишонч билдираоламиз. Бизнинг муносабатларимиз ма'лум беш принципга асосланади. Неру жаноблари Совет Иттифоқига келган вақтида Москвада ҳамда Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқлар Ҳиндистонга келган вақтларида Деҳлида имзоланган қўшма Совет-Ҳиндистон баёнотларига ана шу принциплар асос қилиб олинган эди. Сизлар бу принципларни «панча шила» деб атайсиз. Бу сўз рус тилига сингиб кетди. Совет Иттифоқи бу принципларни ғоят ҳурмат қилади ва Ҳиндистон блан ҳамда ана шу принципларга қўшилишга тайёр турган бошқа мамлакатлар блан ўз муносабатларида бу принципларга қаттиқ амал қилади. Совет ҳукумати кўп марта та'кидлаб айтганидек, бу принциплар турли социал-сиёсий ва иқтисодий системаларга мансуб бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшашлари учун мустаҳкам асосдир ва бошқа давлатларнинг, шу жумладан, барча буюк давлатларнинг ана шу принципларни қабул қилишлари халқаро кескинликни янада юмшатишга ва халқлар ўртасида зарур ишонч ўрнатишга ёрдам берган бўлур эди. Бу принципларнинг қабул қилиниши дун'ёда мавжуд бўлган жуда кўп моддий бойликларни ажал қуроли ишлаб чиқариш учун сарф қилмай, балки улардан халқ оммасининг эҳтиёжларини тўлароқ қондириш ва халқларнинг фаровонлигини ошириш учун фойдаланишга ҳам ёрдам берган бўлур эди. Афсуски, ана шу моддий бойликлар ҳали ҳам ажал қуроллари ишлаб чиқариш учун сарф қилинмоқда.

Осиёдаги ва бутун дун'ёдаги энг йирик мамлакатлардан бири бўлган Ҳиндистоннинг халқаро миқ'ёсдаги обрўси ва аҳамияти бениҳоя ўсди. Ҳиндистон Республикаси ва унинг замонамизнинг отоқли давлат арбоби Неру жаноблари бошчилигидаги ҳукумати оғишмай ва изчиллик блан тинчлик учун курашмоқда ва халқаро миқ'ёсдаги муҳим проблемаларни ҳал этишда ҳамда давлатлар ўртасида дўстона ҳамжиҳатлик ўрнатишда тобора катта роль ўйнамоқда.

Совет Иттифоқи Ҳиндистон ҳукумати ва халқининг миллий экономикани, жумладан, миллий мустақилликни мустаҳкамлашнинг негизи бўлган оғир саноатни вужудга келтириш ва ривожлантиришга қаратилган тадбирларига зўр хайрихоҳлик блан қарамоқда. Совет халқи Ҳиндистон мустамлакачилар томонидан ўзига етказилган жароҳатларни нечоғлик тез даволаса, саноат прогресси йўлидан, иқтисодий жиҳатдан мустақил давлат вужудга келтириш йўлидан шу қадар муваффақиятли суратда олға боради, деб ҳисоблайди.

Биз ҳинд халқининг Ҳиндистоннинг миллий мустақиллиги йилларида ва биринчи бешйиллик планни бажариш натижасида иқтисодий ҳамда маданий соҳаларда эришган муваффақиятларидан астойдил қувонмоқдамиз. Биз иккинчи бешйиллик планингизда ўз олдингизга қўйган мақсад ва вазифаларга чин кўнглимиздан хайрихоҳмиз.

Совет ва Ҳиндистон ҳукуматларининг истакларига мувофиқ, 1953 йил декабрь ойида СССР блан Ҳиндистон ўртасида узоқ муддатга мўлжалланган савдо битими имзоланган эди. Бу битим ҳар иккала мамлакат ўртасидаги савдо муносабатларини ҳуқуқий тенглик ва ўзаро манфаатдорлик асосларида ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлаш учун замин вужудга келтирди. 1954—1955 йиллар мобайнида мамлакатларимиз ўртасида товар обороти секинаста ўсаборди. Аммо, савдо-сотиқнинг ана шу ҳажми ҳар иккала мамлакатнинг имкониятлари ва талабларига мувофиқ келмаганлиги аён эди.

Ҳар иккала ҳукумат савдо-сотиқ ҳажмини мумкин бўлган максимал даражагача кенгайтириш ҳар иккала мамлакат учун фойдали бўлади, деган фикрга келди.

Совет Иттифоқи Ҳиндистон блан қилаётган савдосида Ҳиндистоннинг савдо ва тўлов балансини оғир аҳволга солиб қўймаслик керак, деган фикрга асосланади ва шу сабабдан биз совет товарларини Ҳиндистонда сотишдан олинган маблағлардан Ҳиндистоннинг хомаш'ё ва саноат товарларини сотиб олиш учун фойдаланишга тайёрмиз. Ҳиндистоннинг ўзи қандай товарларни етарли миқдорда ишлаб чиқараётган бўлса Совет Иттифоқи бундай товарларни Ҳиндистонга сотишни кўзда тутмайди, чунки биз Ҳиндистоннинг ўз саноати ва қишлоқ хўжалиги блан конкуренция қилишни истамаймиз. Бунинг аксича, биз Ҳиндистонга унинг экономикасини ривожлантиришга ёрдам берадиган товарларни таклиф этамиз. Совет Иттифақи эса Ҳиндистон экспорт қилишдан манфаатдор бўлган хомаш'ё ва саноат товарларини Ҳиндистондан сотиб олишни истайди.

Бхиланда Совет Иттифоқининг ёрдами блан йирик металлургия заводи қуриш тўғрисида 1955 йил февраль ойида битим имзоланганлиги Ҳиндистон блан СССР ўртасида янада маҳкам иқтисодий алоқаларни ривожлантириш йўлида муҳим қадам бўлди. Совет проект ташкилотлари ва Бхиландаги завод учун ускуналар ишлаб чиқараётган совет корхоналари ана шу металлургия заводи қурилиши учун ускуналар етказиб бериш тўғрисидаги битимнинг бажарилишини ғарб мамлакатлари блан шу соҳада тинч иқтисодий мусобақа қилиш намунаси деб биладилар, бизнинг ҳинд дўстларимиз бу мусобақада судья бўлсинлар.

Бошқа соҳаларда ҳам, жумладан, табиий ресурсларни ишлаш ва улардан фойдаланиш, илмий-техника информациясини айирбошлаш, шунингдек маданий алоқаларни ҳартомонлама ривожлантириш соҳасида ҳам иқтисодий ҳамкорликни бутун чоралар блан ривожлантириш Ҳиндистон блан СССР учун катта аҳамиятга эга бўлиши мумкин. Ҳиндистон ўзининг нефть, кўмир саноатини ва кончилик саноатининг бошқа тармоқларини вужудга келтиришга интилмоқда. Бу интилишлар биз учун тушунарлидир. Масалан, Ҳиндистон муваффақиятли суратда нефть чиқариш мумкин бўлган катта нефть конларига эга бўлгани ҳолда стратегия хомаш'ёсининг ана шу муҳим тури бўйича бошқа мамлакатларга қарам бўлиб қолган. Агар Ҳиндистон ҳукумати истайдиган бўлса, Ҳиндистоннинг ўз нефть саноатини вужудга келтиришида ўз тажрибамизни Ҳиндистон блан баҳам кўришга тайёрмиз ва агар талаб қилинса, нефть ускуналари етказиб беришда, кадрлар тайёрлашда ва бошқа ишларда ҳам ҳамкорлик қилишга тайёрмиз.

Ҳиндистон блан СССР ўртасида ривожланиб бораётган савдо алоқалари, иқтисодий ва маданий алоқалар мустаҳкам асосга эгадир. Бу алоқалар турли социал-иқтисодий системаларга мансуб бўлган мамлакатлар ўртасида дўстона ҳамкорлик ўрнатиш мумкин эканлигини яққол исбот этади ва шу блан бирга, бундай ҳамкорликнинг ўзаро фойдали эканлигини кўрсатади.

Мамлакатларимиз халқларининг бахтсаодати ва гуллаб-яшнаши учун ҳамда бутун дун'ёда тинчлик манфаатлари учун Ҳиндистон-Совет дўстона ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш шарафига қадаҳ кўтаришни таклиф этишга ижозат бергайсиз.

Мен, Ҳиндистон савдо ва саноат министри ҳурматли Кришнамачари жанобларининг соғлиги учун ҳам қадаҳ кўтаришни истайман. Кришнамачари жаноблари Ҳиндистоннинг ғоят ҳурматли бош министри Неру жанобларининг моҳирлик блан қилаётган раҳбарлиги остида мустақил Ҳиндистоннинг экономикасини ривожлантиришдан иборат буюк ишда жуда катта роль ўйнамоқда.

* * *

Шундан кейин Ҳиндистон Бош Министри Ж. Неру қисқача нутқ сўзлади. У, Ҳиндистон-Совет дўстлигини мустаҳкамлаш тўғрисида сидқидил блан гапирди. У, ҳинд ва совет халқлари ўртасида кўпгина умумийлик борлигини ва улар ўртасидаги дўстлик бир-бирларининг гуллаб-яшнашига ёрдам беришини айтди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. Р. Рашидов жавоб нутқи сўзлаб, тинчлик шарафига ва Ҳиндистон-Совет дўстлиги шарафига қадаҳ кўтарди. Ш. Р. Рашидов айтдики, СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганиннинг ва СССР Олий Совети Президиумининг А'зоси Н. С. Хрушчевнинг Ҳиндистонга қилган сафари ва Ҳиндистон Бош Министри Ж. Нерунинг Совет Иттифоқига қилган визити каби жуда катта воқиалар ана шу дўстликни ривожлантиришга ёрдам берди. СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари А. И. Микояннинг Ҳиндистонга келиши ҳам мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатларни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Зиёфат вақтида Совет ва Ҳиндистон давлат арбобларининг соғлигига қадаҳ кўтарилди.

Зиёфатдан кейин меҳмонлар ҳинд артистларининг концертини тамоша қилдилар. Бу концертда инструментал ва вокаль асарлар ижро этилди ҳамда Ҳиндистоннинг ажойиб рақслари — «Катакхали» ўйинлари ижро этилди.

Австрия Коммунистик партияси Марказий комитетининг пленуми

ВЕНА, 28 март. (ТАСС). «Эстеррейхише фольксштимме» газетаси билдиради: 26 ва 27 мартда Венада Австрия Коммунистик партияси Марказий комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Ўртоқ Эрнст Фишер 13 майда парламентга бўладиган сайловлар ва коммунистларнинг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Ўртоқ Фридль Фюрнберг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX с'езди тўғрисида доклад қилди. Музокаралардан кейин пленум қатнашчилари ўртоқ Фюрнбергнинг докладини бир овоздан ма'лумотга олдилар ва ма'қулладилар.

15 автобус ва госпиталь учун керакли медицина ускуналари Афғонистон ҳукуматига топширилди

КОБИЛ, 29 март. (ТАСС). Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўтган йилнинг декабрь ойида Афғонистонга визит блан борган вақтларида 15 автобусни ва 100 ўринли госпиталь учун керакли ускуналарни Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқи номидан Афғонистон ҳукуматига совға қилган эдилар. Кеча Кобилда ана шу автобус ва ускуналарни расмий суратда топшириш маросими ўтказилди.

Афғонистондаги совет элчиси М. В. Дегтярь СССР ҳукуматининг ваколатига мувофиқ, автобусларни ва госпиталь учун керакли ускуналарни Афғонистон ҳукумати вакили шаҳар управасининг раиси доктор Муҳаммад Асеф Сухайлига топширди. Совғани топшириш вақтида совет элчихонасининг мас'ул ходимлари, Афғонистон ташқи ишлар министрлиги, соғликни сақлаш министрлигининг, Кобил шаҳар управасининг мас'ул ходимлари, шаҳар управасининг депутатлари ва матбуот вакиллари ҳозир бўлдилар.

СССР элчиси М. В. Дегтярь совғани топширар экан, бундай деди: «Совет ҳукуматининг бу совғаси совет халқининг шаҳар хўжалигини ва соғликни сақлаш ишларини ривожлантиришда Афғонистоннинг дўст халқига ёрдам беришни астойдил истаганлигини исбот қилади». Элчи афғон халқига бахт-саодат ва фаровонлик тилади ҳамда СССР блан Афғонистон ўртасидаги дўстлик ва чинакам яхши қўшничилик муносабатлари бундан буён ҳам янада кўпроқ мустаҳкамланади ва ривожланади, деб ишонч билдирди.

ҲИНДИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ РАЖЕНДРА ПРАСАД ҲУЗУРИДА А. И. МИКОЯН ШАРАФИГА ЗИЁФАТ

ДЕҲЛИ, 28 март. (ТАСС). Бугун Ҳиндистон президенти Ражендра Прасад СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари А. И. Микоян шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Ҳиндистон томонидан Ҳиндистон бош министри Ж. Неру, вице-президент С. Радхакришнан, Ҳиндистон ҳукуматининг министрлари, Индира Ганди хоним, шунингдек Ҳиндистон министрликларининг мас'ул ходимлари ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда совет томонидан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. Р. Рашидов ва СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси М. А. Меньшиков ҳозир бўлдилар.

СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси ҳузурида А. И. Микоян шарафига зиёфат

ДЕҲЛИ, 29 март. (ТАСС). СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси М. А. Меньшиков кеча СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи ўринбосари А. И. Микоян ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. Р. Рашидов шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Ҳиндистон бош министри Ж. Неру, ички ишлар министри Г. Б. Пант, савдо ва саноат министри Т. Т. Кришнамачари, соғлиқни сақлаш министри Ражкумари Амрит Каур ва Ҳиндистон ҳукуматининг бошқа а'золари. Халқ палатасининг раиси Айянгар, Ҳиндистон бош министрининг қизи Индира Ганди хоним, Ҳиндистон ҳукумати министрликларининг мас'ул ходимлари, Деҳлидаги бирқанча элчихоналар ва миссияларнинг бошлиқлари ҳозир бўлдилар.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди. А. И. Микоян ва Ж. Неру Совет Иттифоқи блан Ҳиндистон ўртасидаги дўстликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш шарафига қадаҳ кўтардилар.

А. И. Микоян Неру блан суҳбат қилди

ДЕҲЛИ, 29 март (ТАСС). Ҳиндистон бош министри Неру СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи Ўринбосари А. И. Микоянни қабул қилди ва унинг блан суҳбатлашди. Суҳбатда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. Р. Рашидов ва СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси М. А. Меньшиков ҳозир бўлдилар.

А. И. МИКОЯН ВА Ш. Р. РАШИДОВ ГАНДИ КРЕМАЦИЯ ҚИЛИНГАН ЖОЙНИ БОРИБ КЎРДИЛАР

ДЕҲЛИ, 28 март. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ш. Р. Рашидов бугун «Ражгхат»ни — Мхатма Ганди кремация қилинган жойни бориб кўрдилар ва гулчамбарлар қўйдилар.

Гулчамбарлар қўйиш вақтида А. И. Микоян блан Ш. Р. Рашидовнинг Ҳиндистон сафаридаги ҳамроҳлари, шунингдек СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси М. А. Меньшиков бошчилигида совет элчихонасининг мас'ул ходимлари ҳозир бўлдилар.

Ўртоқ А. И. Микоян Деҳлидан жўнаб кетди

ДЕҲЛИ, 29 март. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи ўринбосари А. И. Микоян ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раиси Ш. Р. Рашидов ҳамда уларнинг ҳамроҳлари бугун Деҳлидан Калькуттага жўнаб кетдилар. Улар блан биргаликда СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси М. А. Меньшиков ҳам жўнаб кетди.

А. И. Микоян ва Ш. Р. Рашидов йўлйўлакай Агра шаҳрида оз вақтга тўхталадилар ва сўнгра Калькуттада бир кун бўладилар, буердан 30 мартда Рангунга учиб кетадилар.

СОВЕТ ЭНЕРГЕТИКЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ АНГЛИЯДА БЎЛИШИ

ЛОНДОН, 28 март. (ТАСС). Совет энергетиклари делегацияси бугун Буюк Британияда қозон ва қозон ускуналари ишлаб чиқаришда дун'ёдаги энг катта заводларнинг бири деб ҳисобланган заводнинг ишлари блан танишди, Глазгодаги бу завод «Бэбкок энд Уилкокс» фирмасига қарашлидир. Совет энергетиклари 8000 тонналик кучли пресснинг ишини кўздан кечирдилар, юқори босимли қозонларни электросварка қилиш методлари блан, пайванд қилишдаги нуқсонларни топиш усуллари ва ишлабчиқаришнинг бошқа процесслари блан танишдилар.

Тушдан кейин совет энергетиклари «Скотиш кейбл» фирмасининг Ренфрудаги (Глазго) заводида кабельлар ишлаб чиқариш блан танишдилар. Фирма президенти Фрэзер жаноблари делегатлар шарафига берган зиёфатда совет меҳмонларини самимий табриклади. СССР Министрлар Совети Давлат иқтисодий комиссияси раисининг ўринбосари И. А. Кулев делегация номидан сўзлаган жавоб нутқида, совет мутахассислари Англиядаги электростанциялар ва электр машинасозлиги корхоналарини зўр иштиёқ ва э'тибор блан кўздан кечирмоқдалар, деб уқтириб ўтди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ПАРЛАМЕНТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЮГОСЛАВИЯГА ТАКЛИФ ЭТИЛДИ

ПРАГА, 29 март. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлиги билдиради: Чехословакия Миллат мажлисининг раиси Зденек Фирлингер Югославия Иттифоқ халқ скупшчинаси раиси Моши Пьядедан Чехословакия парламент делегациясини Югославияга юбориш тўғрисида таклифнома олди. З. Фирлингер Миллат мажлиси номидан бу таклифни қабул қилди. Чехословакия парламент делегацияси 1956 йил май ойининг бошларида Югославияга жўнайди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

СССР Халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш тўртинчи давлат заёми

13-НЧИ ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

справка жадвали

Заёмнинг бу тиражи 1956 йил 18 мартда Омск шаҳрида бўлиб ўтди.

Заёмнинг ҳамма разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм блан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм блан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм блан)
060006	16*)	5.000	066112	37*)	1.000	073687	40*)	1.000
060007	1—50	200	066262	38*)	5.000	073779	28*)	1.000
060091	16*)	5.000	066378	1—50	500	073836	38*)	10.000
060204	17*)	1.000	066416	40*)	1.000	073973	1—50	500
060280	36*)	1.000	066466	1—50	500	074115	16*)	1.000
060591	08*)	1.000	066471	26*)	1.000	074163	1—50	500
060635	09*)	1.000	066480	18*)	5.000	074184	1—50	200
060642	28*)	1.000	066618	24*)	1.000	074580	20*)	1.000
060968	13*)	1.000	066774	02*)	1.000	074673	11*)	1.000
061082	10*)	1.000	066782	19*)	1.000	074732	1—50	500
061319	32*)	1.000	066900	1—50	200	074744	1—50	200
061323	07*)	1.000	067041	1—50	200	074754	19*)	1.000
061470	1—50	200	067044	47*)	1.000	074783	09*)	25.000
061999	12*)	1.000	067206	48*)	1.000	074848	09*)	1.000
062444	44*)	1.000	067806	08*)	1.000	075110	1—50	200
062544	1—50	200	067935	1—50	500	075212	1—50	500
062554	1—50	200	067989	14*)	10.000	075253	1—50	500
062633	34*)	1.000	068014	1—50	200	075516	1—50	500
062730	30*)	1.000	068089	1—50	500	075703	24*)	1.000
062790	08*)	1.000	068119	40*)	1.000	075741	27*)	1.000
063035	29*)	1.000	068128	25*)	1.000	075842	26*)	1.000
063168	38*)	1.000	068189	13*)	1.000	075906	40*)	1.000
063181	49*)	1.000	068258	39*)	1.000	076075	47*)	5.000
063211	05*)	1.000	068370	1—50	200	076232	24*)	1.000
063446	1—50	500	068529	1—50	200	076261	16*)	10.000
063448	26*)	1.000	068613	50*)	5.000	076401	10*)	1.000
063646	31*)	1.000	068717	1—50	200	076439	12*)	5.000
063784	01*)	1.000	068727	45*)	1.000	076480	1—50	200
063804	32*)	1.000	069255	33*)	1.000	076665	25*)	1.000
063859	40*)	5.000	069357	1—50	500	076676	32*)	1.000
063864	04*)	1.000	069380	1—50	200	076937	18*)	1.000
063953	29*)	1.000	069688	23*)	1.000	076961	1—50	200
064165	07*)	1.000	070133	46*)	1.000	077114	50*)	1.000
064175	1—50	200	070138	45*)	1.000	077224	1—50	200
064317	37*)	1.000	070361	31*)	1.000	077483	1—50	200
064325	05*)	1.000	070716	01*)	1.000	077493	44*)	1.000
064467	1—25	200	070871	37*)	1.000	077523	16*)	1.000
064577	31*)	1.000	070956	1—50	500	077569	11*)	1.000
064632	33*)	1.000	071075	1—50	200	077691	1—50	500
064933	1—50	200	071168	24*)	1.000	077836	1—50	200
065012	28*)	10.000	071295	1—50	500	077891	47*)	5.000
065094	44*)	25.000	071353	34*)	1.000	078035	1—50	200
065098	1—50	200	071761	1—50	200	078149	1—50	500
065366	17*)	1.000	071888	26*)	1.000	078361	30*)	1.000
065422	32*)	5.000	071917	05*)	1.000	078366	1—50	500
065461	49*)	1.000	072029	43*)	1.000	078405	15*)	1.000
065504	29*)	1.000	072322	07*)	50.000	078551	49*)	1.000
065552	40*)	1.000	072394	1—50	200	078710	44*)	1.000
065569	14*)	1.000	072724	01*)	1.000	078766	31*)	1.000
065722	41*)	1.000	072739	36*)	10.000	079061	28*)	1.000
065780	41*)	1.000	073136	1—50	200	079453	12*)	1.000
065807	1—50	500	073174	1—50	200	079549	31*)	1.000
065966	34*)	1.000	073241	22*)	1.000	079566	04*)	1.000
066033	1—50	500	073278	37*)	1.000	079569	1—50	500
066050	34*)	1.000	073503	15*)	1.000	079882	28*)	1.000
066089	1—50	200	073604	29*)	1.000	079885	48*)	1.000

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 200 сўмдан ютуқ чиқди.

Ютуқлар тиражини ўтказучи Комиссиянинг раиси — Меҳнаткашлар депутатлари Омск область Советн ижроия комитетининг раиси

М. Е. ДЕМИДЕНКО.

Комиссиянинг мас'ул секретари М. Ю. НАХМАНОВИЧ.

Брюшной тиф (ич терлама) ва дизентерия (юрак буруғи) касалликларига қарши мажбурий эмлаш тўғрисида

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

мажбурий фармойиши

1956 йил 14 март № 3 Тошкент шаҳри

Ичак ва ме'да касалликларининг тарқалишига йўл қўймаслик учун, Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети **қарор қилади:**

1. 1956 йил 10 апрельдан 1 июльгача даврда саноат корхоналарининг ишчи ва хизматчилари, давлат муассасалари, озиқ-овқат об'ектлари, водоканал ва тозалаш иншоотларининг ходимлари, медицина ходимлари, мактаб ўқучилари, болалар боқчалари ва яслиларидаги болалар, болалар уйларида тарбияланучилар, шунингдек шаҳарнинг бошқа гражданлари брюшной тиф ва дизентерия касалликларига қарши эмлансин.

ЭСЛАТМА: Медицина нуқтаи назаридан озод қилинган кишилар эмланмайди.

2. Эмлаш ишини уюштириш ва ўтказиш шаҳар ва район соғлиқни сақлаш бўлимларига юклансин.

3. Саноат корхоналарининг ишчи ва хизматчилари, озиқ-овқат об'ектлари, водоканал ва тозалаш иншоотларининг ходимлари, болалар муассасаларига қатновчи болалар биринчи навбатда эмлансин.

4. Корхона ва муассаса раҳбарлари ҳамда управдомлар эмланадиган кишиларни кўрсатилган муддатларда тайёр қилиб қўйишлари лозим.

5. Шу мажбурий фармойишнинг бажарилишини контроль қилиш соғлиқни сақлаш органларига юклансин.

6. Брюшной тиф ва дизентерияга қарши мажбурий эмлашдан қочган кишилар ма'мурий тартибда жавобгарликка, я'ни 100 сўмгача штраф тўлашга ёки бир ойгача муддат блан мажбурий ишга тортилсин.

7. Бу мажбурий фармойиш э'лон қилинган кундан бошлаб 15 кундан кейин кучга киради ва Тошкент шаҳри доирасида жорий этилади.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси М. Т. ТУРСУНОВ.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари

Б. П. ПАРФЕНОВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/III да кундуз **Қутлуғ қон**, кечқурун **Чин муҳаббат**, 31/III да кундуз **Гамлет**, кечқурун **Бир шахснинг масаласи.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/III да кундуз **Боқчасарой фонтани.** Ўзбекистон ССР халқ артисти **Галия Измайлова** қатнашади, кечқурун **Гулсара.** СССР халқ артисти **Ҳалима Носирова**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Мукаррама Турғунбоева, Фотима Борухова, Карим Зокиров**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Саттор Ярашевлар** қатнашади, 31/III да кундуз **Оққуш кўли**, кечқурун **Пиковая дама.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/III да кундуз **Азиз ва Санам**, кечқурун **Тоҳир ва Зуҳра**, 31/III да кундуз ва кечқурун **Сурмахон.**

ОБЛАСТЬ МАДАНИЯТ УЙИДА (Ҳамза кўчаси, 10) — 31/III да Ҳиндистон ва Бирмадаги гастроль сафаридан қайтган сан'ат усталарининг иштироки блан **катта концерт.** Кеч соат 9 да бошланади. Касса кундуз соат 1 дан очилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Пан То Си аттракционининг** ва **Тува цирк артистларининг хайрлашув гастрольлари.** Тамошалар кундуз соат 3 ва кеч 8 да бошланади.

«РОДИНА», «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», НАВОИЙ номли (кеч соат 9 ва 10—50 минутда) — **Румянцевнинг иши.**

«РОДИНА», «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз) — янги бадиий фильм **Икки капитан.**

НАВОИЙ номли — эрталаб соат 9 ярим ва 11 да **Мардлик мактаби**, кундуз соат 1 дан кеч 8 гача янги румин кинокомедияси **Бизнинг директор.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Ўқучиларнинг баҳорги каникул кунларида

КАТТА

КУНДУЗГИ ТАМОШАЛАР

Тамошалар кундуз соат 3 да, якшанба кунлари кундуз соат 1 ва 4 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 39040, Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135 Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 00693 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1404.